No 2687 Vrijdag 30 Aug. 1935 52ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S. Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

1880-31 Augustus-1935

Onze beminde Koningin voleindigt heden haar 55ste levensjaar.

Het blijft immer moeilijk op Koningins verjaardag te schrijven wat de lezers het liefst lezen zouden.

Niet alleen omdat het waar is wat Boileau uitsprak in zijn Discours du Roi „Pour chanter un Auguste, il faut être un Virgile".

Maar wat men op haar verjaardag zou willen lezen is datgene wat op de Koningin-zelf betrekking heeft, op haar eigen persoonlijkheid.

En daar schuilt juist de moeilijkheid. Enkele jaren geleden schreef daarover een bekend staatsman:

Wie het zeggen kon, omdat hij haar mocht naderen en leren kennen door enige bediening aan het Hof of enig ambt in de Staat, hij kan het niet zeggen, omdat hij het niet zeggen mag. Daar is nu eenmaal een eerbiedige schroom, welke de Koningin het recht heeft te vorderen van allen, die zij toelaat haar te naderen. Wat zij dacht, wat zij sprak, mag niet gaan buiten de herinnering van hem, die het aanhoren mocht.

Maar ik mag ik toch wel bekennen: hoe vaak heb ik niet betreurd, dat ons volk daardoor niet weten kan, hoe de Koningin denkt en voelt en zich uitspreekt; hoe vaak heb ik niet gedacht: als ik dat nu eens in een volksvergadering mocht mededelen, hoe zou de eerbiedige aanhankelijkheid van ons volk aan de Koningin overslaan in geestdriftige verering voor Haar persoon, die zó meeleeft, zó fijn aanvoelt, wat daar leeft in de brede massa, zó door verwondering wekkende intuitie nauwkeurig zich bewust is, hoe het volk denkt en voelt. Toen heb ik eerst goed leren begrijpen, hoe diepe waarheid ligt in dat zwaar geluidend vers uit Vondels Jephta:

De Vorst draeght eerst den zwaersten last van allen.

Zeker is het, dat de koningin een ieder die haar mag leren kennen, het meeste treft, door haar hoge opvatting van haar taak gegrond op haar diep plichtsbesef.

Het devies van Jan van Boheme-Luxemburg, die in 1346 in de slag bij Crécy sneuvelde, en dat van hem is overgegaan in het wapen der Engelse kroonprins, schijnt het devies van haar blazoen: **Ick dien.**

Haar volk dienen, met veel verstand en met heel haar hart, dienen uit plichtsbesef, tot haar taak geroepen door den koning der koningen, voor Wien alleen zij in ootmoed het hoofd buigt, — dit is wel de verheven levensopvatting van onze Koningin, in haar moeilijke taak.

Die moeilijke en zware taak heeft Koningin Wilhelmina vervuld, boven lof verheven. Een zegenrijke invloed ten goede gaat van haar uit.

Daar zijn dingen die nu eenmaal niet met precieseheid vast te stellen zijn, maar zonder enige twijfel is het, dat er van haar een edele invloed op de kringen der regering uitgaat. Nauwe plichtsvervulling valt niet te weigeren aan haar, die zelve haar plicht zo diep ernstig opvat en volvoert.

Nog in andere zin heeft zij een gezegende invloed. Haar grote kennis van, en haar warme belangstelling in alles, wat de noden des volks betreft, moet wel aanmoedigend prikkelen de werkzaamheid van hen, die door haar geroepen zijn die belangen allereerst te behartigen. Haar waardige kalmte in moeilijke ogenblikken, ,verradende een grote zedelijke kracht, maar meer nog wortelend in haar diepe Godsvertrouwen, moet invloed hebben op hen, die naar buiten de verantwoordelijkheid dragen voor handelingen zowel als voor verzuimen.

En al kan men dit, niet nauwkeurig met feiten aantonen, ons volk voelt het toch, dat zó in ons land de toestand is. En daarom mede is het, dat waar ook in de wereld kronen zijn gevallen, in Nederland de troon van koningin Wilhelmina vaster staat dan ooit. Vondel zag het goed:

„Genade en weldoen trekt de mensen, zonder last,
Zo zet een Prins de stoel van zijn regering vast."

Daarom is iedere verjaardag van onze Koningin een feestgetij voor ons volk, dat met haar meeleeft, haar eerbied toedraagt en liefde.

En in dankbaarheid jegens haar en jegens God, die ons haar genadig gaf, knielen wij neer, en bidden, gelijk elke andere Zondag, maar met groter innigheid toch op deze dag van 31 Augustus: Domine, Salvam fac Reginam nostram. En ruist in ons op die blijde jubel van lof en dank: Te Deum laudamus!

Wij loven U, o God, wij danken U op deze dag, voor alles wat Gij ons Volk door Uw genade geschonken hebt in onze Koningin. Gij, door Wien de koningen regeren en de wetgevers verordenen wat recht is, behoud haar, bescherm haar, en kroon eens haar, die hier voor ons de kroon gedragen heeft, met de onvergankelijke kroon der zalige eeuwigheid!

Kerk en Politiek.

II

We hebben in ons eerste artikel aangetoond, dat **de grote vragen van de samenleving ook een morele zijde hebben, die zelfs de voornaamste is.**

Om dit punt eens nader te belichten willen we eens een vergelijking treffen tussen

De moderne mens en de Tien Geboden.

Wat staat er in de moderne Maatschappij nog recht van de Tien Geboden? Buiten de Katholieke Kerk en buiten de orthodoxe Christenheid bestaan de Tien Geboden of niet meer, of slechts gedeeltelijk.

De moderne mens weet niets meer over verhouding tot God. Zijn god wordt geboren uit eigen gevoel, uit eigen sentiment, is een personificatie van menselijke idealen en niet de onbegrijpelijke mysterievolle transcendente God, dien wij kennen uit de openbaring.

Als we spreken van „Geen gesneden beelden maken en die aanbidden", zien we onze moderne mensen voor allerlei afgoden van eigen maaksel neerknielen. Niet met de kinderlijkheid der primitieven, maar dezelfde bijgelovige, dezelfde dwaze [illegible] afgoderij, aan wat ze zelf hebben gemaakt.

„Heiliging van de Zondag". Men beschouwt de Zondag slechts als dag van uitspatting, om zich uit te leven, maar niet als de dag des Heren, die geheiligd worden moet. Ook onder ons zijn er velen die dat niet meer aanvoelen, hoewel ze het toch uit de Catechismus kunnen weten.

„Eerbied voor de ouders". Volgens vele modernen hebben ouders geen recht op eerbied. Het kind is immers vrucht van hun lust, niet van plichtgevoel, zooals dat heet. Vandaar ontwrichting van het gezin, emancipatie niet alleen van de vrouw, maar ook van het kind, ontkenning van het ouderlijk gezag.

„Gij zult niet stelen". Hoe kan dit gebod gelden zonder een juist begrip van eigendom. Of men heeft een overspannen begrip van eigendom, waarbij men de sociale functies ervan vergetend, naar willekeur zijn bezit gebruikt of misbruikt. Of men loochent eenvoudig het eigendomsrecht geheel door te zeggen: „Eigendom is diefstal."

Het zesde gebod bestaat voor moderne mensen totaal niet meer. Men geeft zich zelfs niet meer de moeite nog de schijn te redden. Als de sexuele daad totaal overgeleverd is aan menselijke willekeur, blijft er van het zesde gebod niets over. Erger nog, moderne mensen beschuldigen het zesde gebod als immoreel. Niet zij zijn onzedelijk, maar de Kerk, die vasthoudt aan het doel van het sexueel leven, het kind, en het onmiddellijk instituut daarvoor, het huwelijk.

„Gij zult niet doodslaan". Iedere dag wordt de eerbied voor het leven ondermijnd. Men kweekt mensen neer als mussen. De individuele burger mag zich zelfs op grond van een ere-codex aan andermans leven vergrijpen of diens lichaam misvormen.

Wat de volgende geboden betreft, welke de inwendige zonden raken, men vraagt zich af: Zijn er in de moderne mens geen hartstochten? Zijn zij niet gemaakt van vlees en bloed? Is er nog iets, dat de ogen niet mogen zien, dat de handen niet mogen tasten? Er is verwildering en geen begrip van menselijke psyche. Het gevolg is, dat de krankzinnigen-gestichten overvol worden van sexueel-overspannenen.

Wat kan er van het staatsleven terecht komen, dat toch ook zedelijk leven is — wijl menselijk leven — wat kan er van terecht komen, als er niet buiten de staat ons een licht gegeven is, dat ons de waarheid wijst voor heel het maatschappelijk leven? Hebben wij zelf niet gevoeld, dat uit Rome een stem moest klinken, welke licht gaf voor het maatschappelijk leven. Na „Rerum Novarum" zijn er aldaar nieuwe kwesties opgekomen en verwarde meningen daarover botsten tegen elkander. Wij wisten niet welke kant wij uit moesten en waren onzeker. Zelfs onder Katholieken heersten vele tegenstrijdige meningen. En ziet, „Quadragesimo Anno" kwam als een nieuw licht uit Rome, als een baken in de zee der moderne vraagstukken. Hier zien we dus hoe het staatsleven nodig heeft dat er van buitenaf leiding gegeven wordt, wil het werkelijk gezond zijn.

Aan de opvoeding zitten ontzaglijke vraagstukken vast. Ook opvoeding is een taak, waarmee de staat zich te bemoeien heeft. Vragen over eigendom, verhouding van gemeenschap en individu, fundering van het gezag, inhoud van het staatsdoel, grenzen van de staatstaak, deugdleven, eis van distributieve en sociale rechtvaardigheid, de zedelijkheid, de openbare zedelijkheid, het huwelijksvraagstuk — zijn allemaal vraagstukken, waarmee de staat zich te bemoeien heeft en waarover de moderne mens zonder voorlichting niets te zeggen heeft, zonder dwaling, als hij niet geheel en al in duisternis rondtast.

Bioscoop en Bioscoopreclame.

We lazen deze week in de Beurs & Nieuwsberichten.

PLAKKATEN EN FOOTLIGHT PARADE.

Naar wij vernemen heeft de politie het verder aanplakken van reclame-biljetten voor de film „Footlight Parade" verboden. Wij hebben deze plakkaten gezien en moeten als onze overtuiging uitspreken, dat de politie in dit geval zeker gelijk heeft het afficheren te verbieden.

Nader vernemen wij nog, dat de bioscoop-exploitanten een proces-verbaal hebben gekregen. De film echter zal niet gecoupeerd vertoond worden.

We kunnen niet anders doen dan met [illegible] van onze politie ten [illegible] tot de Beurs & Nieuwsber. een dergelijk opjuichen.

De laatste zin, bedoelt het blad zeker als een „doekje voor het bloeden" voor hen, die met dergelijke redelijke eisen niet eens zijn.

We hebben in de laatste maanden verschillende keren onze waarschuwende stem doen horen tegen het bioscoop bezoek, en we zullen op dit euvel in onze Curaçaose maatschappij nog wel de nodige keren blijven terugkomen.

Want ontzettend is het kwaad wat de bioscoop in de zielen aanricht.

Maar ten slotte is toch dit kwaad, zelf gewild, door den persoon, die de slechte film willens en wetens bezoekt.

Maar wat de bioscoop of zijn exploitant op straat vertoont aan iedere voorbijganger, aan elk kind, dat loopt langs de reclameplaten is veel erger.

Veel en veel erger vinden wij de dikwijls gewetenloze reclame, welke de bioscooptheaters met bijna zedekwetsende filmaffiches maken aan de openbare weg en waarbij men zijn hart vast houdt voor de gevolgen, wanneer men daar kinderen zich voor ziet verdringen. Veel erger is dit optreden, waar men door uitstalling van bijna zedekwetsende foto's uit Hollywood het publiek trekt, naar de hal van de theaters, terwille van de reclame.

Want hier staan heel wat grotere belangen van ons volk op het spel.

En daarom zijn wij de politie dankbaar dat zij heeft ingegrepen.

De Beurs & Nieuwsberichten vermelden verder dat de bioscoop-exploitanten een proces verbaal hebben gekregen.

Met belangstelling zien we deze procedure te gemoet, want grote belangen voor de zedelijke opvoeding van ons volk staan daarbij op het spel.

We willen van deze gelegenheid gebruik maken om onze lezers, in het bijzonder zij die de bioscopen bezoeken, afgaande op onze wekelijkse beoordelingen, op het volgende opmerkzaam maken.

De filmstudios in Amerika maken van één filmscenario verschillende films; met het oog op de verschillende landen, waar ze vertoond worden. Zo zijn de films die in Zuid-Amerika worden vertoond, immer van een meer losser meer vrijer gehalte dan die voor andere landen.

Nu zijn de beoordelingen die wij in ons blad geven, van de films die in Amerika worden gedraaid. Omtrent de films, dus, die hier gedraaid worden en óók voor Zuid-Amerika zijn bestemd, zal men dus nog steeds voorzichtiger moeten zijn, dan volgens de beoordeling die wij in ons blad publiceren.

Het voorbehoud wat wij dus geven voor de B-films, mag dus niet al te licht worden opgevat, integendeel. We zouden het bezoek van dergelijke films eerder afkeuren dan aanbevelen.

De vermelding dan ook van de B-films in onze filmrubriek is dus meer een waarschuwing dan een aanbeveling.

Katholieke Moeders.

Reeds meer dan eens hebben wij de aandacht onzer lezers gevestigd op de persoon van Joseph Lyons, den katholieke premier van Australië. Ook tijdens de viering van het zilveren regeringsjubileum van koning George V van Engeland te Londen trad hij op de voorgrond.

Zijn vrouw, eveneens een voorbeeldig katholiek, moeder van elf kinderen, nam de gelegenheid van het verblijf in Engeland waar, om in Manchester een bijeenkomst van meer dan vierduizend katholieke moeders bij te wonen. Deze meeting, welke door de Bond van katholieke moeders in Manchester was georganiseerd, zond vóór alles aan koningin Mary warme gelukwensen met haar jubileum, waarin voorkwam de regel: Uwe Majesteit vergunne ons, katholieke moeders u onderdanig te danken voor het schone voorbeeld dat zij tot op heden aan de moeders der Engelse natie heeft gegeven."

Deze zinsnede heeft vooral de aandacht gewekt. Wel blijkt immers hieruit, hoe hoog de vorstin om hare moederdeugden bij het Engelse volk geacht is.

Uit de „Tijd citeren we van de rede, die mevrouw Lyons daarna hield:

„Wij katholieke moeders — zeide zij — dienen tot het uiterste te bestrijden de kwalen der moderne wereld, die haar ongeluk brengen. Ons werk moet daarin vooral bestaan, dat wij de christelijke idealen redden. Zo hebben wij als katholieke moeders vooral sterk te waken tegen het bioscoopgevaar. De bioscoop is een der voornaamste factoren in de opvoeding onzer kinderen, ten goede of ten kwade. En dan die andere voorname kwestie: de grootte van het gezin. In Engeland vindt men mij, aldus mevrouw Lyons, een zeer bijzondere vrouw, omdat ik elf kinderen ter wereld bracht. En ik ben er zeker van, dat er zeer velen zijn die mij zelfs als een wangedrocht beschouwen, omdat ik mijn plicht heb gedaan tegenover God en mijn man. Ook zeide men mij, dat het goed en wel is een grote familie te hebben, als je er de middelen maar voor hebt, doch zij die mij dit onder de neus wreven zouden waarschijnlijk zeer verrast zijn zo zij wisten over wat kleine middelen ik beschikte om mijne kinderen groot te brengen."

Mevrouw Lyons heeft hier een zeer gevoelig punt aangeroerd, dat zij met ware christelijke fierheid behandelde. Het is immers inderdaad zo, dat bij vele moderne vrouwen de moraal zó ver gedaald is, dat zij niet alleen uit gemakzucht en egoïsme het kindergetal beperken en den echtgenoot daartoe bepraten of dwingen (hoeveel leed daaruit ontstaat is niet uit te drukken!), maar dat zij bovendien nog smalend afgeven op hare seksegenoten die tegen de natuur niet zondigen simpelweg haar plicht doen en de van God gegeven spruiten aanvaarden, omdat zij weten dat er geen mus van het dak valt zonder dat de Heer er van weet — vrouwen dus, die niet bezorgd blijken „om een mondje meer".

Ook over de veel besproken eugenetiek, de rasverbetering, heeft mevrouw Lyons het woord gevoerd.

Denken de mensen heus, zeide zij, dat alle kinderen voor honderd percent physiek perfect moeten zijn om nuttige leden der maatschappij te worden? Zij vergeten immers dat enige der allergrootste mannen en vrouwen welke ooit geleefd, lichamelijk in zulk een mate belemmerd waren als wij ons nauwelijks kunnen voorstellen.

Het ganse menselijk geslacht doet heden ten dage niets anders dan jacht maken op geluk. En als men ziet wàt men dan onder geluk verstaat, slaat men de handen ineen. Het „geluk" dat men najaagt, meest in zinnelijkheid, leidt tot wanhoop en levensleegte. Wij, katholieke moeders, moeten ons daartegen verzetten. Wij moeten om ons heen verspreiden een waar geestelijk geluk. Wij hebben, door ons heilig geloof, liefde en geluk te over in onze harten om het te verspreiden waar wij gaan.

En haar stem verheffende riep deze voorbeeldige vrouw uit: „Ik ben een katholieke moeder van elf kinderen, met een diep geloof in God. Ik roep u op, om te vechten tegen alles wat het geloof tracht te ondermijnen. Gelooft mij, het is niet de grote familie, noch de slop of de achterbuurt en ook niet de werkloosheid, die de eigenlijke oorzaken zijn van het ongeluk der wereld, want wel alles wat het goede bestaan der christelijke familie ondermint. Wij moeten vechten tegen allen die het christelijk geloof tegenwerken. Op het ogenblik dat niemand goed weet hoe werkloosheid kan worden opgeheven, zou men er tenminste goed aan doen het schone bestaan der familie niet te verwoesten. Sociale mistoestanden moeten wij bestrijden, doch tevens daardoor de familie nieuwe kracht bijbrengen en op deze wijze het schone werk van God in volle mate ootmoedig dienen."

De vergadering, welke door Z.H.E. Bisschop Henshaw van Salford en den bekenden pater Martindale S.J. werd bijgewoond, bracht aan het einde een spontane en schier eindeloze, hartelijke ovatie deze kloeke, eenvoudige en „gelukkige katholieke vrouw en moeder uit het verre Australië.

Zij gaf een openbaar getuigenis dat prachtig en sterkend was.

Wil de hedendaagse vrouw haar geluk en haar zielsrust hervinden, dan zal zij simpelweg moeten terugkeren tot het vervullen der plichten van haar staat.

Wat zij in het huwelijksleven moet prijsgeven van de frisheid en de schoonheid harer jonge-meisjes-jaren, dat zal zij herwinnen in de ontluiking van hare kinderen. En de man zal haar des te meer liefhebben, om hare opofferingen.

Er is geen lente die eeuwig duren kan. Maar dat aanvaardt alleen de vrouw die de dingen weet te zien „sub specie aeternatis".

Hoe de Kamer op de bom reageerde.

Van de politieke overzichtschrijver van „Ons Noorden" nemen we hier over zijn beschrijving van de Kamer op de dag der Crisis.

Na een vergelijking gemaakt te hebben met de vlootwetdebatten in1923, waarbij ook de Katholieke fractie in de oppositie was, maar toen op het laatste moment in tweeën viel, vervolgt hij.

Thans gaf de kath. fractie een prachtig voorbeeld van eensgezindheid, wat ons thans zo sterk maakt en immuun tegen de kath. hetze, die vooral in de liberale en neutrale pers met zoveel felheid wordt gevoerd.

Maar dezelfde geladen atmosfeer van toen, was er ook nu en het pleit wel voor de sterke discipline in de Kath. Kamerfractie, dat terwijl de kath. Kamerfractie reeds des Vrijdagsmiddags haar standpunt had bepaald, dat zij tegenover de eis van den minister-president zou innemen, niemand buiten haar en ook niet op de pers-tribune wist, wat prof. Aalberse zou antwoorden.

Algemeen verwachtten de liberale collega's een overwinning van Colijn en diens kansen werden zelfs tien tegen één geteld.

Zelfs toen de heer Aalberse reeds op de helft gevorderd was en enkele scherpe onvriendelijkheden tegen den heer Colijn had uitgesproken, zeide een der liberale collega's: Dat is een doekje voor het bloeden, hij haalt bakzeil, telefoneer maar dat de crisis bezworen is.

De verklaring aan het slot, dat de kath. fractie haar vertrouwen opzegde in dit Kabinet, nadat eerst een goed gedocumenteerd requisitoir, waarop de conclusie steunde, was voorafgegaan, bracht dan ook een algemene sensatie. Op zo'n moment is het een interessant gezicht hoe de Kamer plotseling psychologisch reageert. De spanning, die zich uitte in een ademloze stilte, waarmee de rede van prof. Aalberse was aangehoord, is plotseling verbroken. Men loopt uit de banken, men gaat opgewonden aan het discussiëren. Generaal Duymaer van Twist is woedend en hij werpt den heer Shaepman enige felle woorden toe. Alleen het woord „schandelijk" is van hem op te vangen, de andere boze woorden slikt hij woedend in.

De sociaal democraten lopen te hoop en de hr. Albarda is 't centrum van de belangstelling. De kath. fractie, de enige groep die wist, hoe de bom zou springen, blijft doodkalm zitten. Prof Aalberse wandelt, nadat hij het doodvonnis over het kabinet heeft uitgesproken, doodkalm achter naar zijn bankje en zet zich neer, alsof de hele zaak hem verder niet aanging.

Minister Deckers is zichtbaar ontstemd en minister de Wilde steekt nog veel minder zijn boze bui onder zijn ministerstoel. Prof. Gelissen lacht wat verlegen, maar de gezichten van het Kabinet verraden duidelijk de zekerheid, dat men dit antwoord niet had verwacht. Men heeft daar achter de groene tafel blijkbaar ook nu weer ernstig gemeend, dat de blaffende katholieke hond niet bijten zou. Dat de kath. fractie wel een hoog woord zou voeren, maar dat men tenslotte, als de kabinetsleider zijn tanden liet zien, wel in zijn schulp zou kruipen. Indien dit werkelijk zo is, dan heeft men zich aan die zijde van de groene tafel toch wel heel lelijk vergist en is het feitelijk onbegrijpelijk, dat de kath. ministers, die toch wel weten konden, hoe sterk het verzet tegen de regeringspolitiek leefde en de verbittering door de geheel onnodig scherpe redevoering van minister Colijn van Vrijdagmiddag, bij de katholieken hoog zat, den formateur niet gewaarschuwd hebben, dat hij een te hoog spel speelde. Is de aanblik van de Kamer op zo'n moment interessant, nog merkwaardiger is dan een studie van den heer Colijn. De als in steen gehouwen kop verraadt geen enkele gemoedsbeweging. Hij weet, natuurlijk, na de woorden van den heer Aalberse, dat zijn uren geteld zijn. Dat zijn macht ten einde is, dat hij die met grote liefde, want dit is bekend, als regent optreedt, zijn macht aan anderen moet overdragen en dat hij, de man met een internationale faam en in vele kringen gezien als de krachtige sterke figuur, dit moet doen, nadat hem het vertrouwen openlijk is opgezegd.

Er moet op dat moment heel wat in dat hoofd zijn omgegaan, want dat kan men gissen van den heer Colijn aanne-

Voor Hollands sprekende katholieken.

De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda.

's Zondags:
H.H. Missen: 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Isla kerk.

's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdag van 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis). 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's avonds 7.
In de week: H.H. Missen 6. 6½.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:
Iederen morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.
's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

---

doel was om de ouders met de onderwijzers van hun kinderen in aanraking te brengen opdat het kind daar zijn nut uit zou trekken. De ouders moesten meer naar de school komen om met de onderwijzer van hun kind(eren) te spreken over de karaktervorming, het gedrag, de vooruitgang van het kind, enz.

Werkelijk zo'n oudersavond heeft zijn nut en ik hoop van ganser harte, dat er bij de volgende Oudersavond meer ouders aanwezig zullen. zijn.

Vader.

Nieuwe Kerk op San Nicolaas.

De Bouwmaatschappij Albetam is op Aruba bezig met het bouwen van een grote nieuwe kerk rond de oude. Deze oude kerk is nog slechts zes jaar oud, maar de geweldige uitbreiding van San Nicolaas, maakte deze nieuwe kerk met 1000 zitplaatsen nodig. Zondag l.l. heeft Pastoor Exler voor de eerste keer de H. Mis opgedragen in zijn nieuw toekomstig clublocaal, wat naast deze nieuwe kerk is gebouwd.

Een aanvaring.

Bij het uitvaren der haven te St. Nicolas is de Duitse Riederman tanker „J. M. Moh.winkel in aanvaring gekomen met de binnen komende tanker van de Standard Oil Comp. „P.H. Harwood". Beide schepen zijn daarop de haven wederom binnengekomen. Hoe verre de schuldvraag is, is bij het afschrijven van dit bericht niet bekend, echter wel werd vernomen dat de P. H. Harwood bij aankomst in New York zal moeten dokken om die schade te herstellen.

Een treurige dood.

Zaterdag te kwart over zes werden de bewoners welke in de omgeving der R.K. Kerk wonen, opgeschrikt door het vallen van een schot. Dit schot werd in een woonhuis, bewoond door zekere H. met vrouw en kind, gelost.

Het bleek aldra dat H. de hand aan zichzelf geslagen had. Aanleiding tot deze treurige dood moet gezocht worden in een zenuwoverspanning.

H., die Duitser van nationaliteit is, werkte sedert een maand aan de Lago Oil, Transport Co. en had die middag een woordenwisseling gehad met z'n chef gehad. Hij schijnt dit zich zo zeer aangetrokken te hebben, dat het deze noodlottige dood ten gevolge had.

De dood was niet onmiddellijk ingetreden. H. leefde nog toen men hem naar het Pan. Am. hospitaal vervoerde, doch overleed circa twee uur nadien.

De belangstelling voor het huis, waarin het drama zich afspeelde was groot, doch de politie welke met de dokter onmiddellijk ter plaatse was, zorgde dat het publiek op veilige afstand bleef.

Van Aruba.

Volgens El. Desp. heeft de Pan Am. een contract afgesloten met een maatschappij uit Chicago tot het bouwen van meerdere tanks op het terrein van de Pan Am.

CURAÇAO.

Kamer van Koophandel.

De Voorzitter maakt hierbij bekend, dat onderstaande firma's zich tot de Kamer gewend hebben, teneinde in relatie te treden met in- en exporteurs op Curaçao.

Meubelfabriek van het Gebrs. Schneider, Bergschenhoek, zoekt importeurs van meubelen.

Triplex-fabriek ATLAS 3de van der Kunstraat 6, 's Gravenhage, zoekt importeurs van triplex;

Utoomal & Assudamal Co. P. O. B. 355, 25 Wyndhamstreet, Hong Kong, zoekt importeurs van Chinese goederen (helmhoeden, zijden stoffen, canvas schoenen enz.);

Hachiboshi Shoten, 17 Kanocho Nichome, Kobe, zoekt importeurs van Japanse goederen (thermo flessen);

Handelsonderming Universum, Leuvehaven 49, Rotterdam, zoekt importeurs voor vulpenhouders;

Nederlandse Landbouw Handelskamer, Bezuidenhout 97 's Gravenhage, zoekt importeurs van boter en kaas;

Nippon Trading Co. P.O.B. 160, 96 Sannomyacho 3 chome, Kobe, zoekt importeurs van paarlen;

N.V. Glas Mij. te Heerlen, zoekt importeurs van blank spiegelglas;

Mutsaerts' Kinderwagenfabriek te Tilburg, zoekt importeurs van kinderwagens.

Zenith Radio Corp. 3620 Iron Street Chicago, zoekt importeurs van battery radio's met wind generators;

Nanri Trading Co. Ldt. 11/14 Kitanaka Dori 2 Chome, Yokohama, zoekt importeurs van Japanse goederen;

„ECCO" Europeesche Controle Compagnie, Toren gebouw 20st. verdieping, Antwerpen, zoekt firma's die zich met gewichts- en bemonsteringscontrole bij lossing te Willemstad bezighouden;

Crisis-Zuivelbureau, Laan v. Meerdervoort 84 's Gravenhage, zoekt importeurs van zuivel- en melkproducten;

J. Jakols, Westerkade, Schiedam, zoekt importeurs van verf- en teerkwasten;

Vaderlandsche Reclame Liga, Stationsweg 61, Rotterdam, wil zijn bemiddeling velenen bij het maken van reclame;

Beniya Co. Ltd., Omiya-Nishiiru Shijdori, Kyoto, Japan, biedt bemiddeling aan als agent in Japanse goederen;

F. Rubio, P.O.B. 32, Malaga Spanje, zoekt importeurs van gedroogde vruchten, wijnen, enz;

Belanghebbenden worden verzocht zich rechtsreeks met bovenstaande firma's in verbinding te stellen.

In dank ontvangen.

Van het Bestuur van de „Kamer van Koophandel en Nijverheid" op Curaçao, een exemplaar van het pas verschenen jaarverslag over het jaar 1934.

Speciale West-Indië uitzendingen van de Phohi.

Op 31Augustus zal door de Phohi een speciaal West-Indië programma worden uitgezonden van 4.04—5.19 p.m. Cur. tijd; golflengte 25.57 M.

Het programma zal bestaan uit een carillon bespeling door Vincent, een voordracht van Paul Huf, een aubade op de Rotterdamse Coolsingel en een causerie door J. Leendert „een dag van dank en vreugde."

Verder zal op 17 September van 4.34 tot 5.04 Cur. tijd worden uitgezonden de bij de opening van de Staten Generaal uitgesproken troonrede; golflengte eveneens 25.57 M.

Teneinde de Phohi in staat te stellen haar West-Idië uitzendingen te verbeteren, worden de luisteraars beleefd verzocht rapporten te doen toekomen aan den Secretaris van de Cur. Radio Ver.

K KRO O PHOHI-UITZENDING

op Zondag 1 September 1935

van 15.30-16.30 uur a.z.t. op golflengten **16.88 en 19.71 M.**

1. Mars.
2. a. The Motormarch, G. Rolly.
   b. Nochecita, P. Albeniz.
   door het K.R.O.Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud.
3. Zangrecital door Victoria Binnendijk. Aan de vleugel: Fred. Boshart.
4. Idylle sur la plage, wals, Oscar Fetras, door het K.R.O.Orkest o.l.v. Marinus van t' Woud.
5. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart.
6. Van en Voor de Missiepost.
7. Mars.

Consulaten.

Bij Kon. besluit is te Puerto Limon (Costa Rica) een vice-consulaat der Nederlanden opgericht en is de heer R. E. Alvarado Brenes benoemd tot vice-consul der Nederlanden aldaar, buiten bezwaar van 's Lands schatkist.

Bij beschikking van den Minister van Buitenlandse Zaken is als consulair ressort voor gemeld vice-consulaat aangewezen de provincie Limón. Aan den heer Alvarado moet in de Engelse of Spaanse taal worden geschreven.

Landswatervoorzieningsdienst.

De aandacht van onze lezers wordt gevestigd op de advertentie van de Lands Watervoorzieningsdienst elders in dit blad waarin de abbonn'és worden aangespoord tot het betalen van hun waterrekeningen, teneinde te voorkomen dat de levering wordt gestopt.

Van Aruba.

Donderdag keerde de HoogEerw. Pater Vicarius M. van den Elzen terug van zijn visitatiereis naar Aruba.

Directie C.P.I.M.

Volgens de Beurs & Nieuwsberichten zal de Heer D. v. Nijmegen Schonegevel van 29 Augustus tot en met ongeveer 5 September afwezig zijn; het beheer der C.P.I.M. en C.S.M. is gedurende die tijd opgedragen aan den Heer W. van Eyk.

Het Trio concert.

Donderdag heeft het bekende Trio ons gebiedsdeel weer verlaten.

Het verblijf hier was een ongekend succes. Vanzelf zijn onze gedachten teruggegaan, naar die andere kunstenaars, die onder de naam „Dietse spelers" enkele jaren geleden Curaçao bezochten. Het was gelukkig dat later een Verkade de Nederlandse reputatie heeft gered.

En toch was er nog een zekere huivering voor de pogingen om dit Trio te laten uitkomen. Doch zoals we schreven, het is een ongekend succes geweest, zowel hier als op Aruba. En wanneer wij daarbij in aanmerking nemen de hitte van deze tijd, waar de spelers van geleden hebben, en de lichamelijke dispositie, van pas aangekomenen in de tropen, die aan het Trio niet gunstig geweest is, dan moeten we dubbele waardering hebben voor hunne prestaties.

De nieuw opgerichte kunstkring had met geen betere introductie zijn intrede kunnen doen in ons Curaçaose leven, dan met deze Nederlandse kunstenaars. Curaçao zal een aangename en dankbare herinnering bewaren aan hun kunst. En we zijn ervan overtuigd, dat de spelers wederkerig hun waardering zullen hebben voor het Curaçaose kunstminnende publiek, en door de dank en het enthousiasme van het grote aantal muziekliefhebbers hier, spoedig zullen hebben vergeten, wat voor hen althans, het klimaat aan minder aangenaams gaf.

Politieberichten.

Bij de politie kwamen drie aangiften van mishandeling binnen, welke zaken worden onderzocht.

In een winkel in de Heerenstraat alhier heeft men in de nacht van Zaterdag op Zondag ingebroken, door het hangslot van de deur te wringen. Hierna heeft men uit een stalen geldkistje dat opengebroken is geworden een bedrag aan geld ontvreemd. In verband met deze diefstal is door de Politie een persoon aangehouden, doch deze is weder ontslagen wegens gebrek aan bewijs.

In een melkhandel op Otrabanda heeft men in de gemelde nacht eveneens gepoogd in te breken, waarbij eveneens een hangslot van de deur werd beschadigd. Daar nog een ander slot op deze deur was aangebracht, hetwelk niet zo gemakkelijk te forceren was, heeft men de pogingen verder gestaakt. Ook deze zaken worden onderzocht.

Verder is nog binnengekomen een klacht terzake het plegen van niet nader te noemen handelingen met een meisje van veertien jaar oud. De verdachte die in verband hiermede was aangehouden heeft dit bekend.

Proces-verbaal werd opgemaakt tegen 2 bestuurders van een motorrijtuig, terwijl zij onder de invloed van alcoholhoudende drank verkeerden.

Binnengebracht onder hevig verzet een manspersoon die in de Middenstraat (Punda) in staat van dronkenschap de openbare orde verstoorde.

In de week van 19 t/m 26 Augustus zijn acht personen ingesloten terzake openbare dronkenschap.

Op de terreinen der C.P.I.M. heeft de 18-jarige hulpbrander H. een stuk ijzer, hetwelk uit een in aanbouw zijnde tank was losgebrand, op het hoofd gekregen, tengevolge waarvan de man even bewusteloos geraakte. Hij is ter observatie in het Sanatorium „Het Groene Kruis" opgenomen. De zaak is in onderzoek in hoevere derde(n) schuld aan het ongeval treft.

Door den 68-jarigen H. is aangifte gedaan ,dat op Dinsdag j.l. uit een in zijnwoning staande koffer, die opengebroken bleek, een bedrag van ruim honderd gulden is ontvreemd geworden. Naar de(n) onbekende(n) dader(s) gezocht.

De 55-jarige koopman de J. is op de de De Ruyterkade alhier door een onbekend gebleven wielrijder aangereden, met het gevolg dat hij kwam te vallen, waarbij hij zijn gezicht verwondde en zijn bril werd vernield. Naar den onbekenden wielrijder die is doorgereden, zonder zich om het slachtoffer te bekommeren wordt een onderzoek ingesteld.

Door den 40-jarigen L. is aangifte gedaan, dat uit zijn woning een gouden armband wordt vermist, waarvan hij vermoedt dat hij ontvreemd is.

Aangifte werd gedaan van een geval van wederzijdse mishandeling.

Op de weg, leidende van Rio-Canario naar de poort van het C.P.I.M. terrein alhier, is de 24-jarige Mai L., door een autobus, bestuurd door den 33-jarigen Portugees R. aangereden. Uit het door de politie ingesteld onderzoek is gebleken, dat de chauffeur niet vrij van schuld is aan deze aanrijding, daar hij de linkerkant van de weg hee,ft gehouden. Proces-verbaal wordt opgemaakt.

Aangifte werd gedaan, door den 51-jarigen K., dat hij nadat hij met een onbekende man was uitgeweest, zijn portemonnaie inhoudende enig geld en tevens zijn nikkelen horloge met doublé-ketting vermiste, waarom hij vermoedt, dat deze man hem bestolen heeft. De Politie spoort thans naar den onbekenden man.

GEMENGD NIEUWS.

Stijgende religiositeit.

Wij lezen in de „Oud-Katholiek":

De statistieken wijzen uit, dat de bevolking der Verenigde Staten meer en meer religieus wordt.. Volgens het jaarlijkse overzicht van de Christian Herald boekten de verschillende christelijke kerken in de Verenigde Staten in 1934 in totaal 1.222.064 nieuwe leden.

De Rooms-Katholieke bleef de grootste georganiseerde godsdienstige richting in het land met 20.389.509 leden, hetgeen voor 1934 een toeneming van 198.915 betekent.

De Baptisten met 10.027.929, bleven de grootste protestantse groep, en hierop volgen de Methodisten met 8.976.492 leden. De Methodisten zagen hun aantal met 210.475 nieuwe leden, de Presyterianen met 21.764, de Baptisten met 161.720, de protestantse Episcopalen met 22.159 toenemen.

De Christian Herald schat, dat het percentage der bevolking, dat lid is van een kerk, is gestegen van 46.6 in 1926 tot 49.07 in 1934, in welk jaar in totaal 62.035.688 volwassenen lid waren van een kerk.

Een strafbare drukfout.

Naar de Basler Nachrichten uit Lörrach verneemt, heeft zich daar een machinezetter van een plaatselijke courant voor de rechtbank te verantwoorden gehad, die instede van het onderschrift „Heil Hitler", „Heilt Hitler" had gezet. De rechtbank achtte het feit bijzonder ernstig, aangezien er een groot aantal couranten met deze foute groet verspreid was. De verdediging van den zetter, dat het slechts een zetfout betrof, vond bij de rechtbank, die redenen meende te hebben andere duivel dan de drukfoutenduivel achter deze vergissing te zoeken, geen gehoor. De zetter werd tot een gevangenisstraf van zeven maanden veroordeeld.

Een nieuw postzegelschandaal.

Ter gelegenheid van de vlucht zonder tussenlandingen van Amelia Earhardt van New York naar Mexico-stad, zijn door de Mexicaanse postadministratie luchtpostzegels van 20 centavos, voorzien van een overdruk welke dit feit vereeuwigen moest, in omloop gebracht. Aan deze overdruk is een eigenaardige geschiedenis verbonden, welke het Illustriertes Briefmarken Journal bestempelt als een „philatelistisch schandaal in Mexico". Volgens dit blad had de echtgenoot van de beroemde aviatrice, George Putnam Palmer, van de Mexicaanse regering de toezegging gekregen, dat hij de grootste koper zou zijn van het overdruk voorziene luchtpostzegel. Hij was zelfs zo welwillend aan de Mexicaanse regering de cliché's en die overdruk te verstrekken. Geen enkel zegel zou aan de postloketten verkocht mogen worden. Er werden slechts 780 zegels van overdrukken voorzien; 50 exemplaren werden uitgereikt aan ministers, diplomaten enz., 480 exemplaren, bovendien nog voorzien van het stempel „Specimen", werden naar het Internationaal bureau der wereldpostvereniging te Bern gezonden om aan de zegels een officieel karakter te geven. Tweehonderdvijftig exemplaren bleven in het bezit van Putnam Palmer, die ze thans tegen hoge prijzen verkoopt. Bovendien blijkt hij de cliché's te hebben behouden en, daar hij weet waar de inkt is te verkrijgen, kunnen er zoveel luchtpostzegels van overdrukken worden voorzien, als hij wenselijk acht! Klaarblijkelijk wil men met deze postzegeltruc de kosten van de reis van Amelia Earhardt dekken. Senf, de uitgever van bovengenoemd blad, geeft in deze omstandigheden aan de philatelisten de raad, met de handen van deze Earhardt-postzegels af te blijven.

Glazen scheermesjes.

De glas-fabrieken te Jablonec in Noord-Bohemen fabriceren thans scheermesjes van glas. Deze mesjes zijn doorzichtig als vensterglas. Het nadeel van het nieuwe fabricaat is, dat de glazen mesjes niet kunnen worden aangezet, doch daartegenover staat dat zij veel goedkoper zullen zijn dan stalen mesjes. Deze glazen mesjes zijn tevens een oplossing voor het probleem wat met de oude scheermesjes moet worden gedaan, daar men het nieuwe fabricaat onder de hak van zijn schoen kan verbrijzelen.

BOLSJEWISME PROPAGERENDE PREDIKANTEN.

Hervormde Synode treft maatregelen.

In de Algemene Synode der Ned. Herv. Kerk kwam in behandeling het rapport over de aanklacht tegen de predikanten dr. J.L. Snethlage, te Oyen, ds. B. Boers, te Roodahuizum, wegens boljewistische propaganda. Behalve over de zaak zelve werd enveneens gerapporteerd over de bij de Synode naar aanleiding van de aanklacht ingekomen stukken.

De Synode besloot op voorstel der commissie deze zaak te behandelen „krachtens opzicht" en de betrokken predikanten in een nader vast te stellen vergadering op te roepen om voor de Synode te verschijnen.

DE FILM VAN DE WEEK.

Alle filmvertoningen in het **Theater Brion** zijn van goedgekeurde films.

Van 30 Aug. tot en met 5 Sept. 1935.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

In Cinelandia.

Hell in Heaven.
El Dia que me quieras.
Rustlers of Red Dog.

Roxy.

Shoot the works.

In Hollywood.

I'll tell the world.
It happened in New York.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

In Cinelandia.

Double door.
Flying to Rio.

In het theater Roxy.

Notorious Gentleman.
She loves me not.
Het meisje met de blauwe hoed.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

Steunt het Apostolaat Ter Zee.

LANDSWATERVOORZIENINGSDIENST

brengt hierbij ter kennis van de aangeslotenen op de waterleiding, dat na **1o. September** e.k. de aansluitingen, waarvan de rekeningen voor waterlevering tot en met de maand Mei d.j. niet aangezuiverd zijn, afgesloten zullen worden en het invorderen der uitstaande bedragen in handen van den Deurwaarder wordt gesteld.

Het niet nakomen van de verplichtingen door vele aangeslotenen maakt het noodzakelijk streng de hand hieraan te houden.

Curaçao 28 Augustus 1935.

men, dat hij heilig overtuigd was, dat zoals hij regeerde, dit was in het waarachtig belang van het land. Maar hij beheerste zich volkomen, al was het wel merkbaar, dat hij gaarne op zou springen om direct den heer Aalberse van antwoord te dienen. Als na de rede van den heer Bierema, die op prof. Aalberse volgde en waar niemand meer naar luisterde, zich geen andere spreker aanmeldt, staat de heer Colijn direct op, ten einde zijn besluit, na de rede van prof. Aalberse mee te delen. En hij is teleurgesteld als zich de heer Joekes dan nog aanmeldt voor het uitspreken van een rede, waarvoor ook niet de minste aandacht meer is.

Nog tot des avonds 9 uur moet de heer Colijn wachten, alvorens hij los kon branden. De spanning in de eivolle vergaderzaal, waar geen plaats onbezet is en de tribunes uitpuilen, is tot kookhitte gestegen. Slechts even toont hij zich zenuwachtig en is een lichte aarzeling in zijn stem merkbaar. Maar spoedig herstelt hij zich en leest dan de verklaring voor, waaruit blijkt, dat het Kabinet, nu de kath. fractie het vertrouwen heeft opgezegd, op die wijze niet verder wenst te gaan. En dan breekt de spanning voor de tweede maal en nu voor goed, want dit is het laatste bedrijf. Het rijk van het tweede Kabinet-Colijn is uit. Het eerste duurde nauwelijks twee maanden, het tweede nauwelijks twee jaar.

ALGEMEEN OVERZICHT.

In de laatste week melden de telegrammen een versterking van de militaire posten van Engeland in de Middellandse Zee, Gibraltar en Malta.

Malta vooral; versterkingen zelfs aanvankelijk bestemd voor Gibraltar, ontvingen bij aankomst aldaar, het bevel op te stomen naar Malta.

Er is in de laatste weken in de buitenlandse politiek herhaaldelijk over Malta gesproken. De Engelsen hebben zich bezorgd gemaakt en radio-redevoeringen uit Rome hebben brutaal verkondigd, dat Malta eigenlijk Italiaans gebied was. Het is een moeilijk probleem met dit eiland in de Middellandse Zee.

Men spreekt van een eiland Malta, maar het zijn er drie, namelijk Malta, Gozo en Comino, met rond 23.000 inwoners, waaronder slechts 10.000 Engelsen. Men spreekt van een probleem Malta, maar het zijn er eigenlijk drie: een Engels, een Italiaans en een katholiek.

Wanneer men zich van een politieke vergelijking zou mogen bedienen, kon men zeggen: Malta is het Ierland van de Middellandse zee. En net als over Ierland zwijgt ook de Engelse pers over Malta. Slechts de Italiaanse jeugd schreeuwt zijn wensen uit voor de verlichte ramen van het ambassadegebouw: „Malta! Malta!"... En het is alom de schaduw van Mussolini die over de geestdriftige demonstranten ligt.

In het Vaticaan luistert men met belangstelling, en in het Foreign Office te Londen persen zich de lippen dicht op elkaar. Er bestaat voor Engeland geen probleem, zo lang de Engelse vloot nog intact is.

Wie heeft Malta voor het Christendom gewonnen? Niemand minder dan de apostel Paulus. In het jaar 56 na Christus deed een schipbreuk hem op het eiland landen. Zijn geestdriftige woorden misten hun uitwerking niet op de zielen der bevolking. De meeste Maltezers lieten zich dopen. Later vernietigden de Arabieren het Christendom weer. Daarna kwamen de Noormannen. In het jaar 1090 werd het bij het koninkrijk Sicilië gevoegd. In het jaar 1530 zocht de Johanniter Orde hier bescherming tegen de Turken. Op zijn tocht naar Egypte veroverde Bonaparte het eiland, maar het bleef niet in zijn bezit. De Engelsen namen hun kans waar, zij werden als de bevrijders van een zwaar juk toegejuicht. En sinds die tijd zijn de eilanden Engels gebleven. Maar Engeland wenste niet de liefde van de bevolking, het wilde de macht. De Maltezer voelt slechts voor het religieuse ideaal. De werkelijke heerseres op het eiland was sinds duizend jaar de Katholieke Kerk, haar bisschoppen hadden zeggenschap over mannen en vrouwen. Vocht men om politieke dingen geestdriftig, om religieuze zaken streed men met hartstocht.

Het jonge koninkrijk Italië heeft nooit van het eiland Malta afgezien. Het speelt politiek geen rol, of men daarbij met misverstanden te doen heeft. De bevolking van het eiland — de 10.000 Engelsen niet meegerekend — is van Phoenisisch-Siciliaanse oorsprong, waarbij later een flinke hoeveelheid Arabisch bloed is gekomen. De volkstaal van de Malthezers is een allegaartje vanArabisch en Italiaans, waarbij het Arabisch element overheerst. De Maltezer kan zich derhalve veel gemakkelijker met een Arabier onderhouden dan met een Italiaan. Maar het dialect geeft de doorslag niet. Veel gewichtiger is de vraag: welke taal der grote mogendheden wordt op de eilanden gesproken? Als ambtstaal komt natuurlijk slechts het Engels in aanmerking, maar reeds op school en in het parlement spreekt men Engels en Italiaans. In de rechtszaal is Italiaans de officiële taal. En Italiaans is de gezindheid van de meeste Maltezers.

Men zal zich nu afvragen: Waarom het „Ierland der Middellandse Zee"? Het antwoord geeft de geschiedenis. Nog heden leeft het Katholicisme niet slechts in de harten. De grootste grondbezitter in het land is de clerus. Iedere avond gaat over het land een vloed van tonen, de klokken van honderden Maltezer kerken zingen hun lied over de rotsen van het land. Dit klokgelui behoort tot het wezen van het eiland. Maar tussen de rotsen ligt het beton der kazematten. Het Engels garnizoen is in de vestingen, onaantastbaar hoog boven de stad. Voor de Italiaanse vliegers, zoals Mussolini nog kort geleden dreigend opmerkte, echter zeer wel bereikbaar. Voor de bevolking niet.

Enige jaren is het geleden dat een kerkstrijd de Maltezers tot de grootste opwinding bracht. Wij behoeven slechts tot het jaar 1930 terug te bladeren, toen ontstond er een diepe kloof tussen de Engelse regering en de curie. Het ging op een dergelijke wijze hard tegen hard, dat zelfs de Engelse vertegenwoordiger bij het Vaticaan het ongastvrije Rome verliet. De Maltezer minister-president, lord Gerald Strickland, liet zich door de katholieke bisschoppen niet de wet voorschrijven. Wat was er gebeurd? Toen een Italiaanse prelaat een Maltezer monnik naar Sicilië verbande, weigerde de regering een uitreisvisum. Men verklaarde, dat geen buitenlander, al bekleedde hij nog zo'n hoge kerkelijke post, een geboren Maltezer naar een ander land kon uitwijzen. De bisschoppen protesteerden, hun herderlijke brieven werden van de kansels voorgelezen en de achter de regering staande bladen werden in de ban gedaan. Het kwam tot opstootjes, waarbij langzamerhand scherpe in plaats van losse patronen in de Engelse machinegeweren werden geschoven. In die tijd volgde Italië met grote spanning de gebeurtenissen op het eiland. Wij willen de katholieke confessie verdedigen, riepen de bisschoppen. Wij willen de Italiaanse taal voor de Maltezer jeugd behouden, donderden de fascistische senatoren. Ten slotte bleef echter, van enkele Engelse concessies afgezien, alles bij het oude. Men verdroeg elkaar weer. Maar het probleem Malta bleef en de naam van het eiland ligt op de lippen van de Italiaanse jeugd. De plannen der Engelse verdedigingswerken rusten, zeer nauwkeurig bestudeerd, in de brandkasten van het Italiaanse ministerie van oorlog. De Maltezers volgen met brandende ogen ieder courantenbericht, dat over het Abessinische conflict handelt. Zij luisteren naar elk gerucht. Nog is Malta geen probleem van internationaal belang. Maar het zal dit wellicht spoedig worden.

Een anglicaansche bisschop over spiritisme.

Dr. Garbett spreekt van opzettelijk bedrog.

De Maasbode correspondent te Londen schrijft:

Het is natuurlijk niet om lezers te overtuigen, en evenmin om een niet-katholieke bevestiging te registreren van een katholiek standpunt dat geen bevestiging behoeft; het is uitsluitend omdat het wegens toenemende zeldzaamheid steeds verblijdender wordt wanneer een Anglicaanse Bisschop het niet op een accoord gooit met de aanbidders der valse goden, dat ik de aanval weergeef, door Dr. Garbett, bisschop van Winchester in zijn diocesaan blad gedaan op het spiritisme.

De bisschop heeft de persoonlijke indruk dat de aanhangers van spiritisme minder talrijk en minder bedrijvig zijn, dan in de periode onmiddellijk na de oorlog. Hij schrijft verder:

„Herhaaldelijk is gebleken dat elk van de zogenaamde verschijnselen van materialisatie moet toegeschreven worden aan opzettelijk bedrog of aan zelfbedrog der mediums.

„Soms zijn de omstandigheden waaronder een séance gehouden wordt van die aard, dat ontmaskering moeilijk is — een donkergemaakte kamer en het zingen van hymnes om de bewegingen van het medium te verbergen. Gewoonlijk wordt men van te voren gewaarschuwd dat het medium, indien het aangeraakt of in de rede gevallen wordt, ernstig letsel kan oplopen.

„Neem voor een ogenblik aan dat zekere van de spiritistische verschijnselen echt zijn. Wat bewijzen zij dan? Hoe kan het ons helpen in God te geloven of in de vreugde van het hiernamaals, indien wij gedurende enige ogenblikken in een donkergemaakt vertrek een vage, phosphoriserende gedaante zien?

„Of indien er uit 't plafond of uit 't lichaam van het medium bloemen te voorschijn komen (meer dan eens is gebleken dat dit op een goochelaarstruc berustte), hoe kan dit ons geloof in God bevorderen?

„Of aangenomen dat enige van de zogenaamde mededelingen van de doden juist zijn, is er dan iets in dat het Christendom zal kunnen vooruithelpen of de vorming van een nieuwe godsdienst rechtvaardigen?

„Ik heb vaak zulke mededelingen gelezen. Gewoonlijk zijn zij pieuse en sentimentele gemeenplaatsen, soms vermengd met goedkope grappen. Intellectueel, moreel en geestelijk staan ze gewoonijk lager dan de uitlatingen van elk willekeurig, nog levend, goed en verstandig mens.

„Voor zover zij afkomstig heten te zijn van bekende overledenen, dan staan zij zo ver beneden wat dezen zeiden toen ze nog met ons waren, dat zij (indien zij iets bewijzen) getuigen van toenemende seniliteit na de dood, en niet van het volledige en volmaakte voortleven der persoonlijkheid, gelijk het Christelijk geloof leert.

„Er heerst een soort grootheidswaanzin onder sommige spiritisten, welke hen er toe leidt te beweren dat zij bekend zijn met grote overledenen, met wie zij gedurende het leven van deze nooit gesproken hebben. De H. Therese van Lisieux, kardinaal Newman, Mr. Gladstone zijn slechts enkele van de beroemde persoonlijkheden met wie sommige hedendaagse mediums beweren op voet van familiariteit te staan.

„Gedurende hun leven werden zij door de wet beschermd tegen individuen die hun in het openbaar verklaringen toeschreven die zij nooit afgelegd hadden, maar nu zij dood zijn kan hun elke ongeletterde en dwaze onzin in de mond gelegd worden."

Dat er ook Anglikaanse bisschoppen zijn die op zo moedige wijze in verzet durven komen tegen een der brutaalste en verderfelijkste surrogaat-pieusiteiten onzer eeuw, schenkt grote voldoening. Maar Winchester is dan ook een diocees dat sinds drie bisschopsgeneraties geen zwakhoofdige sentimentaliteiten geduld heeft.

Er is een katholiek geestelijke in Engeland die nu en dan spiritistische séances geeft. (Hetzelfde deed indertijd de bekende Amerikaanse goochelaar Houdini, die ook een werk geschreven heeft over zijn goocheltoeren, nagedaan van de spiritisten.) Volgens allen die hem aan 't werk gezien hebben, is hij buitengewoon kanp in 't „vak". Is de séance geëindigd dan geeft hij een verklaring van alle verschijnselen, waarmede hij de toeschouwers in verbazing gebracht heeft. Hij houdt een tweede séance, maar nu met „open kaarten". Hij voert alle trucs nogmaals uit, maar op zodanige wijze dat iedereen duidelijk ziet dat 't slechts trucs zijn. Deze geestelijke is natuurlijk een voortreffelijk amateur-goochelaar, en hij wendt zijn gave aan om diegenen die onder de indruk gekomen waren van wat zij op een „echte" séance hadden menen te zien, van hun dwaling te genezen.

Het feit dat bedrogen en gegoocheld wordt, bewijst niets tegen datgene, dat bedrieger en goochelaar wil aantonen. Met niets wordt meer bedrogen en gegoocheld dan met de godsdienst, hetgeen niet betekent dat God niet bestaat. Het belangrijkste deel van Dr. Garbett's artikel lijkt ons dan ook dat waarin hij zegt: „Aangenomen dat dit alles waar is, wat dan...?"

Het is niet het bedriegelijke van het spiritisme, maar (indien het niet bedriegelijk is) het zinledige, het banale, het nutteloze, het kinderachtige, het vulgaire van alle tot nu toe verkregen zogenaamde „resultaten", dat de hele beweging — of hoe men het noemen wil — zo'n dubieus karakter geeft.

Na het laatste Concert op 28 Augustus.

Voelden wij ons bij het eerste concert als verheven boven de wolken en opgenomen tot in de derde hemel, nu wij de volgende en vooral het laatste concert hebben gehoord, moeten wij erkennen nog hoger in de muzikale hemel te zijn opgevoerd auf die Flügeln des Gesanges en waarlijk hemelse muziek te hebben genoten.

Bij inzage van het programma op Maandagavond vonden we het jammer, dat er die avond maar één trio werd gegeven; want van die schitterende trio's genieten wij het meest. Nauwelijks hadden wij die gedachte geuit, of er werd ons beduid, dat het eerste nummer in een beroemd trio van Saint-Saens was veranderd, zodat we volop konden genieten.

Wel speet het ons achteraf, dat de Cello-solo van Grieg daarmee was vervallen. Niettemin hebben we meermalen de cello, vooral waar hij de hoofdpartij had in de beide trio's bewonderd.

Het zenith van muzikaal genot is in de laatste avond bereikt.

We hadden niet gedacht dat het muzikaal gehalte, we zeggen niet de muzikale uitvoering, want die was steeds volmaakt, maar de muzikale waarde nog hoger kon worden opgevoerd; maar wat wij Woensdagavond hebben gehoord, kan alleen door engelenmuziek worden overtroffen.

Het trio van v. Beethoven, zeker een der mooiste trio's van dezen grootmeester, maakte een zeer diepe indruk, en klonk ons als een zegevierend danklied lied na een verhoord smeekgebed. Een feit is het, dat Beethoven dit trio heeft gecomponeerd na van een ziekte te zijn genezen.

Hadden wij de cello de eerste avond mooi gevonden in het Gavotte van Popper, en daardoor het idee gekregen dat de cellist bij geestige, humoristische vrolijke muziek meer op dreef was, de laatste avond vooral is zijn veelzijdig talent uitgeblonken, en is ons gebleken dat hij in het ernstige genre, in diepgaande zware muziek ook zeer bedreven is.

Dat wij de hypermoderne muziek van Ravel niet zo konden genieten, zal meer aan ons liggen, daar dergelijke muziek ons nog te vreemd is; te meer hebben we genoten van het prachtige extra-nummer: le Cygne van Saint-Saens.

De viool kwam deze laatste avond meer dan bij de voorafgaande concerten tot zijn recht. Zigeunerweisen van de Sarasate was niet alleen zeer moeilijk te spelen, maar werd ook op sublieme en zeer indrukwekkende wijze uitgevoerd. Hulde aan dezen fijnen violist!

Maar bovenal moet de pianist worden geroemd om zijn alles overtreffend, volmaakt en zeer gevoelig spel. Het leek wel of de trio's waren uitgezocht om de piano vooral te doen uitkomen. Waren de pianosolo's subliem, de pianopartij in de trio's overtrof het prachtigste wat we ooit op de piano hebben gehoord. Zelfs een Willem Andriessen kon ons niet zo boeien en meeslepen als deze jonge en veel, ja alles belovende pianist.

De hoogste top in het hooggebergte van muzikaal genot werd bereikt door het slotnummer: het trio van Mendelssohn. Heb ik getracht voor de overige muziek waarderende woorden te vinden om aan het algemeen entousiasme uiting te geven, hier doe ik als de Heer Westrienen na afloop, het zwijgen aan toe, vol eerbied voor dit meesterstuk op meesterlijke wijze gegeven.

Moge de eenvoudige maar diepgevoelde bloemenhulde bij het afscheid onze steeds beroemde en reeds beminde artisten overtuigen van onze hartgrondige dankbaarheid voor het ons geschonken — ik herhaal het — werkelijk hemels genot!

Uit dankbaarheid hebben wij onze overigens zeer onbevoegde stem verheven uit naam van allen die dankbaar hebben genoten, opdat ook Nederland wete, dat Curaçao een hoog muzikaal genot weet te waarderen, misschien nog meer dan menigeen in het dierbaar vaderland.

Dankbaarheid is de sleutel van nieuwe weldaden.

We wensen geen andere weldaad dan deze, maar dit wensen wij vurig: dat wij ditzelfde Trio binnen korten tijd in ons midden té mogen terugzien.

Goede reis en tot spoedig weerzien!

R. B.

BUITENLAND.

Zware ramp over het Belgisch Vorstenhuis.

Na de zware ramp die België en zijn Vorstenhuis trof door de ongelukkige val van Koning Albert in de maand Februari van het jaar 1934 trof een nieuwe ramp Woensdag l.l. België en het koninklijk gezin.

Tijdens hun verblijf in Zwitserland maakten Koning Leopold en Astrid een autotocht langs het Vierwaldstättermeer. Bij Küssnacht verloor de Koning, die zelf aan het stuur zat, de macht daarover, zodat de auto tegen een borstwering sloeg en met de kop in het meer kwam. De Koningin was onmiddellijk dood door een slag tegen het hoofd met zware schedelbreuk. De Koning had slechts lichtere wonden aan het hoofd en was licht bedwelmd.

Koning Leopold was in Nov. 1926 gehuwd met de beminnelijke Prinses Astrid uit het koninklijk huis der Zweedse Bernadottes. Het was een boven alles gelukkig huwelijk.

Reeds als kroonprinses veroverde Astrid door haar beminnelijkheid spoedig de harten der Belgen; maar meer nog nadat zij Koningin geworden was in tegen het einde van 1935.

Koningin Astrid Sophie Louisa Thyra werd op 15 November 1905 te Stockholm geboren als dochter van Karel van Zweden, den broeder van koning Gustaaf V en prinses Ingeborg van Denemarken. In 1926 huwde zij met Prins Leopold van België. Op 4 November had het burgerlijk huwelijk plaats te Stockholm: op 10 November het kerkelijk huwelijk te Brussel.

In 1930 ging Prinses Astrid tot de katholieke godsdienst over.

Uit dit huwelijk werden geboren 3 kinderen, Prinses Josephine Charlotte 11 Oct. 1927, Prins Boudewijn 7 Sept. 1930 en Prins Albert 6 Juni 1934, terwijl de bladen reeds hadden aangekondigd de blijde verwachting van een vierde kind tegentegen het einde van 1935.

Thans heeft een geweldadige dood een einde gemaakt aan het leven van deze beminde Vorstin, echtgenote en moeder.

R.I.P.

Italië-Abessinië.

Terwijl in Noord-Italië grote legermanoeuvres werden gehouden, liet Mussolini naar Bozen alle Ministers ontbieden en belegde daar een ministerraad, in verband met de ernstige dreigende toestand. Ook het plotselinge bezoek van Balbo, de vroegere minister van luchtvaart, en thans Gouverneur van Tripolis, aan Parijs en zijn conferentie met de Franse Minister van luchtvaart worden in verband gebracht met de huidige toestand. Intussen vliegen geregeld Italiaanse bommenwerpers naar het toekomstige oorlogsterrein, via Griekenland. Bij dit land heeft Abessinië daarover protesten ingediend.

Engeland versterkt thans zijn militaire basis in de Middellandse Zee, zodat de toestand met de dag meer ernstiger lijkt te worden en een oorlog niet meer schijnt te zullen uitblijven, indien niet de Volkenbond, welke deze week bijeen zal komen, in haar vresdespogingen slagen zal.

De Paus en de vrede.

We hebben hier in de laatste maanden van de persagentschappen enkele berichten ontvangen, welke een indruk gaven alsof de Paus in het Italiaans-Abessyns conflict vóór Italië was.

Zo had de Paus de wapens gezegend van Italiaanse soldaten, wat later bleek niets anders te zijn geweest, dan dat de Paus enkele leden van zijn personeel, die onder de wapens moesten komen, bij hun vertrek naar Afrika had gezegend. Uit de telegrammen van deze week blijkt echter 's Pausen gesteldheid in deze kwestie.

Op een audiëntie op het kasteel Gandolfo aan 2000 verplegers sprak de Paus:

„Ondanks de grote moeilijkheden zal een vredelievende oplossing gevonden moeten worden en elke poging zal gedaan moeten worden om de oorlog te vermijden. Een oorlog die slechts de verovering ten doel heeft, zal kennelijk ongerechtvaardigd zijn," en hij spoorde zijn toehoorders aan om in het belang van de vrede te bidden.

NEDERLAND.

Is de Gouverneur-Generaal lid van de N.S.B.?

De parlementaire redacteur van de Maasbode maakt melding van een ernstig gerucht, dat de Gouverneur-Generaal die Ir. Mussert in audiëntie ontving, zelf lid der N.S.B. is. En hij schrijft dan het volgende:

Ook ons was het feit medegedeeld, maar hoe zeker onze bron ook was, wij durfden het niet publiceren.

Naderhand vernemen wij echter, dat zowel het feit der audiëntie(aan Mussert) als dit ongelooflijk gerucht, ook aan de regering bekend is geweest en dat daarover reeds zeer ernstig in een der recente ministerraden van gedachten is gewisseld. Een van onze zegslieden achtte het mogelijk, dat het kabinet-Colijn in de crisis omstandigheden niet onmiddellijk wilde besluiten tot een fors in grijpen, temeer omdat in dit bijzonder geval uiteraard eerst met de Kroon van gedachten moet worden gewisseld. Een ander, zeer hooggeplaatst staatsman, was, toen wij hem de zaak voorlegden, echter van oordeel, dat direct ingrijpen van 't Opperbestuur onvermijdelijk was.

De algemene impressie in hoge kringen schijnt te zijn, aldus de parlementaire redacteur, dat de heer Jhr. de Jonge, vergetend, dat hij als vertegenwoordiger van de Kroon in Indië allereerst zorg heeft te dragen voor het hoog houden van het gezag, een zware fout beging, toen hij den leider van een in Nederland aan ambtenaren verboden vereniging ontving en zelfs toestond, naar het telegram meldt, dingen te zeggen, die, publiek gemaakt, de Kroon in ongelegenheid zouden kunnen brengen.

De wereld in Vogelvlucht.

Overgenomen uit „Boletín Comercial," en Curaçaose Volkskrant.

Mussolini verklaarde dat Italië met, tegen Genève zijn doel zal nastreven.

De Reichsbank in Duitsland heeft een lening gesloten van een milliard voor werkverschaffing.

In de laatste week zijn door de Engelse regering naar Malta belangrijke versterkingen gestuurd, o.a. het Britse Moederschip Glorious en 1200 man. Ook is men in voorbereiding om de Engelse posten om de Rode Zee te versterken.

Genua werd Zondagavond bezocht door een vloedgolf; 4 personen werden gedood en 50 gewond.

Senator Mc. Mirmy deelde mede dat hij berekend had, dat Roosevelt gedurende zijn bewindsjaren meer geld uitgegeven had dan alle andere Presidenten der V.S. van George Washington af ooit gedaan hadden.

Hij noemde hem „de grootste verkwister van Amerika". Aan het einde van zijn felle rede nodigde hij den President uit mede te delen, waarom hij geen enkele van zijn verkiezingsleuzen uitgevoerd had of verwerkelijkt.

De beruchte Franse schrijver Henri Barbusse ligt zwaar ziek in een hospital te Moskou.

Italië zal de vergadering van de Bond van 4 September bijwonen met het doel documenten te overleggen, die bewijzen, dat Ethiopië ongeschikt is om lid van de Bond te zijn.

In de vredesonderhandelingen om het Chacogeschil tussen Bolivia en Paraguay zijn ernstige moeilijkheden ontstaan.

UIT NEDERLAND

Maandag werd een lange lijst gepubliceerd van bedrijven, fabrieken en inrichtingen, waar geen vreemdelingen mogen werken zonder schriftelijke vergunning van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling.

Zaterdagavond hadden te Amsterdam wederom ernstige relletjes plaats tussen N.S.B.ers en Communisten.

Bij Koninklijk besluit is per 2 September aan de heren Gelissen en Deckers eervol ontslag verleend met dank voor de bewezen diensten respectievelijk als minister van Economische zaken en defensie en worden beiden op dezelfde datum genoemd tot ministers voor handel, nijverheid en scheepvaart en voor landbouw en visserij. Bij ontstentenis van een minister van defensie zal Minister Colijn deze post zolang waarnemen.

Nederland werd Zondag bezocht door een hittegolf.

De minister van Sociale Zaken zal een wetsontwerp indienen, waarbij de vrouwenarbeid enige beperkende bepalingen opgelegd wordt, om zodoende de werkgelegenheid voor mannen uit te breiden.

De K.L.M. heeft in overleg met de Lufthansa besloten de dienst op Milaan met ingang van 2 September stop te zetten. De lijn zal het volgende jaar door de KLM met de Lufthansa en de Italiaanse Luchtvaart Mij heropend worden.

Bij de gehouden inschrijving voor schatkistpapier werd voor 25.627.000 gulden ingetekend. Er werd echter slechts 25.062.000 gulden toegewezen.

De herstelde „Patria" van de Rotterdamse Lloyd vertrok naar Rusland. Volgens een opgave van Lloyd is de tonnage der Nederlandse vloot in het tijdvak 1931-1935 met 16% achteruitgegaan, terwijl de wereldtonnage slechts met 6% gedaald is.

De loonsverlaging in de wollenstoffenindustrie te Tilburg die op 26 Augustus inging, heeft geleid tot een wilde staking, hoofdzakelijk onder leiding van de communisten. Meer dan 23 fabrieken liggen geheel of gedeeltelijk stil. In totaal omvat de staking thans reeds 2700 personen. De R. K. Textielarbeidersbond, St. Lambertus, en de Alg. Textielarbeidersbond „de Eendracht" dringen er bij hun leden op aan het werk te hervatten en geen gehoor te verlenen aan die lieden die hen in een heilloos avontuur willen storten. Men verwacht dat Dinsdag weer het werk zal hervat worden.

Woensdagmorgen is het stoffelijk overschot van wijlen Prins Hendrik in de Koninklijke grafkelder in een bronzen kist overgebracht.

H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana zijn voornemens om op 10 September met een schip van de Mij. Zeeland naar Nederland terug te keren waarna zij hun intrek zullen nemen in het buitenverblijf „De Ruygenhoek".

Het Nederlandse stoomschip „Calandsplein" werd aan Griekenland verkocht.

Volgens de weekstaat van de Nederlandse Bank is de goudvoorraad met 5 millioen gestegen.

Volgens een opgave van het bureau voor de statistiek is het werklozencijfer gedurende de week eindigende op 12 Augustus wederom met 6703 gestegen.

ARUBA.

PROPAGANDA COMMISSIE

voor de luchtvaartdienst van de K.L.M. op Aruba.

We ontvingen ter publicatie onderstaande circulaire.

L.S.

Hierbij hebben ondergetekenden de eer aan de Bevolking van dit eiland beleefd mede te delen, dat zij zich tot ene Commissie gevormd hebben met het doel aan het hoofd hiervan vermeld.

Vermoedelijk ten gevolge der opeenvolgende accidenten met de vliegtuigen van bovengenoemde Maatschappij zijn er verkeerde indrukken gecreëerd ten opzichte der zekerheid, die de luchtschepen van de K.L.M. ten deze in bedrijf aanbieden.

Met verstrekte gegevens volledig ingelicht omtrent de betrouwbaarheid der schepen alsmede der administratie van het bedrijf kunnen ondergetekenden volstaan met de bewering, dat er geen grond bestaat om een ongewenst gebeuren anders aan te merken dan als een toeval of een effect van overmacht.

Aldus kunnen zij concientieus aanbevelen als practisch veilig de hierbovenbedoelde dienst, terwijl zij tevens de gelegenheid te baat nemen om bekend te maken hun voorgenomen retourreis met de „Snip" naar Curaçao op de a.s. Koninginne-dag.

Zijnde in alle opzichten van groot belang voor de plaats een luchtvaartdienst, doen zij hierbij een beroep op de consequentie gevoelens van ieder mede landgenoot om door welwillende medewerking het bestendigen van de luchtdienst van de K.LM. op Aruba in de hand te werken.

g.t.

J. H. Eman, Landraad. L. J. M. Henriquez, Landraad. W. F. Craane, voorzitter Kamer v. Koophandel. A. Ch. Sasso. (Aruba Trading Co.) J. Croes. M. C. Henriquez (West India Mercantile Co. LTd.) J. Wagemaker. B. J. Arends. J. M. Debrot. M. J. Folkers. J. E. Croes. F. H. Dania. E. de Cuba. E. A. de Cuba. C. Hart. A. G. Th. Arends. A. W. Croes. L. Posner. E. F. Ruiz. A. M. Arends. I. A. Gero-nima. J. G. de Castro. Gerard de Veen jr. S. Q. Oduber. A. A. Laclé. E. Brokken. A. G. Zeppenveld. Krugers. E. de Veer. M. S. Arends.

Ouderavond op Aruba.

Men schrijft ons:

Met zeer groot succes had de tweede Ouderavond, op 25 Augustus in de toneelzaal van de Zustersschool, plaats.

Het mooie zaaltje was stampvol en onder de aanwezigen merkte ik op den Zeer Eerwaarden Pastoor Vicarius, Den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber en de beide landraden.

Jammer, heel jammer was het dat er niet meer ouders aanwezig waren, hetgeen onbegrijpelijk is, daar een ieder die oog en hart heeft voor kinderen, zo een avond niet moest missen.

De avond werd geopend met een prachtige rede over „het kind" door den Zeer Eerwaarde Fr. Beatus.

De muziek van jongens van 8 tot 18 jaar was werkelijk onberispelijk. Zoiets had men werkelijk niet verwacht. Zelden heb ik betere muziek hier op Aruba gehoord van onze jongens. Proficiat Fr. Vincentianus, U heeft eer van Uw werk!

Werken zoals Hymne Pontifical van A. R. Roussea en Invocation van L. Bajus, zijn geen dingen die men van een twee jaar oud muziekcorps, verwacht. Het was beter dan men ooit had kunnen verwachten. Vooral de March-Potpouri van Maas had mijn hart gestolen.

Toen kwam de opvoering van „Loontje van „Boontje", een kabouterspel in twee bedrijven door Fr. M. Auxilius.

Voorwaar een mooi gespeelde opvoering van kleuters waarvan de oudste misschien nog geen dertien jaar is. Het spel liep goed en vlot van stapel, en er werd menigmaal gelachen.

Wij moeten toch respect hebben voor diegenen die de kinderen hier voor opleidt en voor alle dingen zorgt die men op zo'n avond nodig heeft.

Het slotwoord was aan den ZeerEerw. Heer Pastoor Zeppenveldt, die op het nut van oudersavonden wees. Dat het

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD.
SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,
Snelste verbinding met passagiersboten tussen Curaçao en:

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. „MATAROA"	(12.500 Ton) (C)	21/22 Aug.
	SS. „REMUERA"	(11.500 Ton) (C) & (T)	4/5 Sept.
	SS. „AKAROA"	(15.000 Ton) (C)	17/18 Sept.
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „TAMAROA"	(12.500 Ton) (C)	6/7 Sept.
	SS. „RUAHINE"	(11.000 Ton) (T)	11/12 Sept.
	SS. „MATAROA"	(12.500 Ton) (C)	1/2 Nov.

C — Cabin Klasse T — Toeristen Klasse

Cabin Klasse naar Panama	£ 7—10—0 (Minimum)
Toeristen Klasse naar Panama	5—0—0 „
Cabin Klasse naar New Zealand	42.— „
Toeristen Klasse naar New Zealand	28.— „
Cabine Klasse naar Engeland	30.— „
Toeristen Klasse naar Engeland	25.— „

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. **Telefoon: No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Compañía Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Kanarische Eilanden (Tenerife en/of Las Palmas), Cadiz en Barcelona:

SS. „Magallanes"	**16-17 Augustus**
SS. „Juan Seb. Elcano"	**13-14 September**
SS. „Magallanes"	**17-18 October.**

Categorie 1ste klas hotel, zwembad, cine, etc. etc.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. **Telefoon No. 72 & 505.**

KONINKLIJKE NEDERLANDSE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.
Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Kingston en Pto. Limon: * Gaat niet naar Kingston.

SS. „Simon Bolivar"	8 September
*SS. „Crijnssen"	25 September
MS. „Colombia"	7 October

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

SS. Costa Rica"	12 September
SS. Simon Bolivar"	26 September
SS. „Crijnssen"	10 October

Naar Port au Prince en New-York:

SS. „Cottica"	2 September
SS. „Van Rensselaer"	23 September

Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

SS. „Stuyvesant"	8 September
SS. „Cottica"	21 September

Naar Pto. Cabello en New York:

SS. „Medea"	6 September
SS. „Amor"	13 September

Naar La Guaira (direct):

SS. „El Libertador"	4 September
SS. „El Libertador"	18 September

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

SS. „Bodegraven"	11 September
SS. „Bennekom"	2 October

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

SS. „Boskoop"	7 September
SS. „Alkmaar"	28 September

Naar Colombia, Haiti, en Z. Domingo:

SS. „Atlas"	12 September

Naar Z. Domingo, N. Domingo, N. Haiti:

SS. „Midas"	16 September

Naar Maracaibo via Aruba:

SS. „El Libertador"	Maandag	2 September	11 a.m.
SS. „Amor"	Woensdag	4 September	5 p.m.
SS. „El Libertador"	Vrijdag	6 September	2 p.m.
SS. „El Libertador"	Maandag	9 September	2 p.m.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts:

SS. „Baralt"	14 September

Softness to the palate, rich bouquet, full body and ripe maturity.

These are the merits which make the perfect "KING GEORGE" QUALITY, and give that delicious after taste.

"It is indeed A ROYAL WHISKY".

Distributor: J. A. J. SPROCK.

THE DISTILLERS AGENCY LTD.
DISTILLERS. EDINBURGH. SCOTLAND.

2—2

VAN GROOT BELANG!

We hebben de eer onze geachte klanten mede te deelen, dat wij alles wat zij van ons gelieven te bestellen, aan huis zullen laten bezorgen; hunne orders zullen direkt worden uitgevoerd.

Wij memoreeren, dat wij steeds in voorraad hebben zuivere medicamenten en pharmaceutische specialités, suikergoed, wijnen, likeuren, sigaren enz.

de LANNOY & Co.
„BOTICA CENTRAL".
Telefoon 281.

4-4

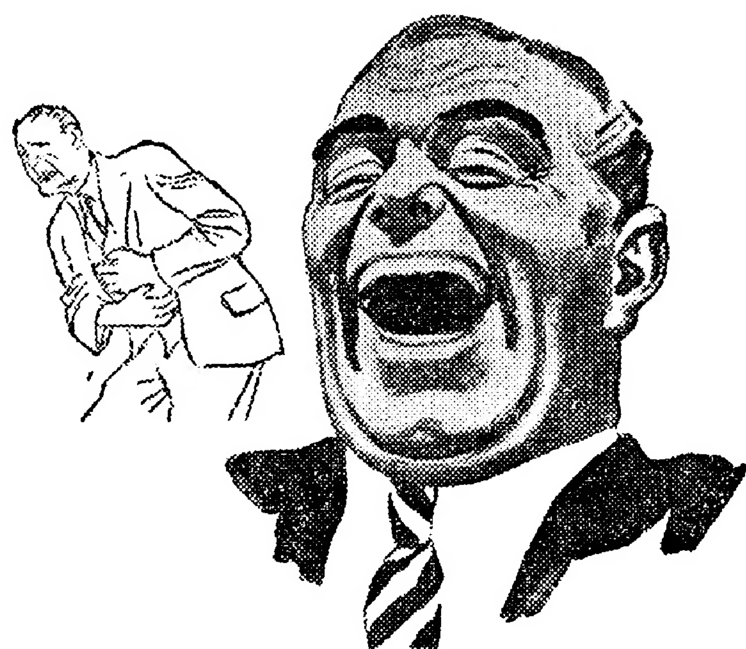
VAN GROOT BELANG!

Wij hebben de eer onze geachte klanten mede te deelen, dat wij alles wat zij van ons gelieven te bestellen, aan huis zullen laten bezorgen; hunne orders zullen direkt worden uitgevoerd.

Wij memoreeren, dat wij steeds in voorraad hebben zuivere medicamenten en pharmaceutische specialités, suikergoed, wijnen, likeuren, sigaren enz.

de JONGH & Co.
„BOTICA DEL PUEBLO".
Telefoon No. 218.

4-4

Kon zich zelf niet kleeden.

Moest uit bed worden geholpen. Nu voelt hij zich 20 jaar jonger.

Denkt U zich eens in. Niet zonder hulp te kunnen opstaan en geholpen te moeten worden bij het aankleeden. Een maand later was hij bedrijvig, verlost van pijn en voelde hij zich twintig jaar jonger. Leest, hoe hij dit klaar speelde:

„Ik ben 69 jaar oud. Vier jaar geleden had ik een hevigen aanval van rheumatiek en spit in den rug, wat zes maanden aanhield, en ik was eenigen tijd beslist niet in staat, mij zelf te kleeden of zonder hulp op te staan. Nadat ik over Kruschen Salts had gelezen, begon ik 's morgens direct na 't opstaan een half theelepeltje Kruschen te nemen op een glas warm water en toen begon ik te beteren. Nadien nam ik elken morgen een kleine dosis, juist zooveel als op een cent kan liggen, in mijn eersten kop thee, en na een maand voelde ik mij uitstekend. Ik heb sindsdien geen vleugje van pijn meer gehad en voel mij twintig jaar jonger. Nog houd ik mij steeds aan de kleine dosis in mijn eersten kop thee 's morgens. Ik ben dankbaar dat ik zeggen kan, dat het in mijn geval schitterend heeft geholpen."

H. H.

Het is algemeen bekend dat rheumatiek en spit in den rug worden veroorzaakt door de naaldscherpe urinezuur kristallen, die zich in de spieren en gewrichten nestelen.

Kruschen Salts rondt de scherpe kanten van die kristallen af en lost ze langzamerhand geheel. Daarna zuivert Kruschen het lichaam van elk spoor dezer opgeloste kristallen en voorkomt, dat zij zich ooit weer vormen. Hoe? Eenvoudig door het lichaam te helpen de onverteerde spijsresten, die urinezuur veroorzaken, en andere giften, die de gezondheid ondermijnen, te verwijderen.

Kruschen Salts

Fabrikanten: E. Griffiths Hughes. Ltd. Manchester Engeland.

---

v. ROSSEM'S Poorters-Toeback

DE BESTE VARINAS

Broedeieren.

ALLE SOORTEN
HOLLANDS PLUIMVEEVOEDER.

HENDRIKSTEEG 16
en bij
W. Maat
„CASA HOLANDESA", Otrabanda.

LESSEN

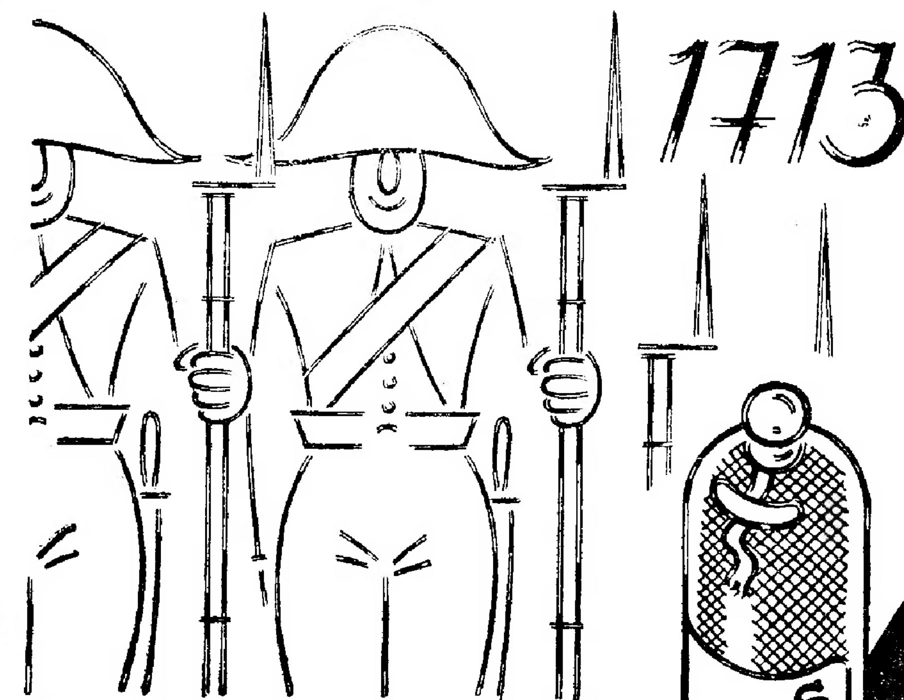
in het **Engelsch, Spaansch, Fransch** en **Hollandsch.**

J. Muller,
gepens. onderwijzer.
Sebastopolstr. 3, Overzijde.

3—2

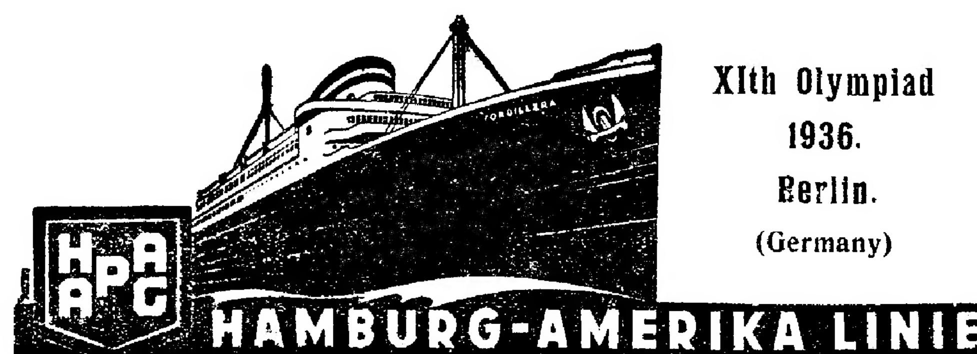
Otto Roelofs' Thee blijft de beste
Sedert 1769

De Franschen handelden in 1713 zonder, met en over ons, maar Bols sprak sinds 1575 vóór ons:

BOLS 1575

ELKEN DAG ÉÉN GLAASJE.

XIth Olympiad 1936. Berlin. (Germany)

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Next sailings from CURACAO:

To EUROPE, via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

MS. „PHRYGIA"	Sept. 8
MS. „CARIBIA"	Sept. 19
MS. „PALATIA"	Oct. 5
MS. „CORDILLERA"	Oct. 17

To CENTRAL AMERICA (Pto Colombia, Cartagena, Cristobal, Pto. Limon, Pto. Limon, Pto. Barrios):

MS. „PALATIA"	Sept. 2
MS. „CARIBIA"	Sept. 5
SS. „SYRA"	Sept. 25
MS. „PATRICIA"	Oct. 2

To MARACAIBO:

SS. „ALEMANIA" in connection with our transatlantic steamers.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO., Curaçao, Tel. 106.
ARUBA TRADING CO., Aruba.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tussen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. New Orleans	Aank. Curaçao	Aank. Paramaribo
SS. „DALVANGEN"	**Aug. 17,**	**Aug. 26,**	**Sept. 3.**
SS. „VESTVANGEN"	**Sept. 9,**	**Sept. 16,**	**. . . .**
SS. „DALVANGEN"	**Sept. 28,**	**Oct. 7,**	**Oct. 15**

	Vertr. Paramaribo	Aank. Curaçao	Aank. New Orleans
SS. „DALVANGEN"	**Sept. 9,**	**Sept. 13,**	**Sept. 24***
SS. „DALVANGEN"	**Oct. 21,**	**Oct. 25,**	**Nov. 5***

* Schepen aldus gemerkt gaan naar Mobile, Ala., en vandaar naar New Orleans, La.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. **Telefoon No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

FOR SALE.

2 Incubators and Brooders.
1 Concrete block making machine.
8 Hand winches 1 and 2 ton.
1 Campbell industrial oil engine.
1 Generator, 220-18 kilowatt. D.C. belt driven complete with pulley and slide rails.

For information and prices apply
AREND PETROLEUM MAATSCHAPPIJ
ORANJESTAD, ARUBA. 7

Bijblad van de „AMIGOE DI CURAÇAO" van 30 AUGUSTUS 1935.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

Als per 11 Augustus 1935.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
R.C.C.	6	4	2	0	14	4	10	1.67
JONG HOLLAND	7	5	1	1	15	6	11	1.57
BISMARCK	7	5	1	1	13	7	11	1.57
VOLHARDING	6	4	0	2	8	3	8	1.33
TRAPPERS	6	3	0	3	9	6	6	1.—
HERCULES	7	3	1	3	9	10	7	1.—
M.S.V.	8	3	1	4	14	12	7	0.88
AJAX	5	0	3	2	0	6	3	0.60
TRANSVAAL	6	1	1	4	3	8	3	0.50
H.V.V.	6	0	2	4	4	15	2	0.33
ASIENTO	6	0	2	4	3	15	2	0.33
B-klasse:								
SCHERPENHEUVEL	4	4	0	0	14	2	8	2.—
VOLHARDING II	6	5	0	1	10	2	10	1.67
BISMARCK II	4	2	1	1	5	4	5	1.25
R.C.C. II	6	3	1	2	14	10	7	1.17
JONG-HOLLAND II	7	3	2	2	15	5	8	1.14
HERCULES II	7	4	0	3	8	10	8	1.14
TRAPPERS II	6	2	2	2	9	8	6	1.—
M.S.V. II	4	2	0	2	7	8	4	1.—
ASIENTO II	3	1	0	2	2	4	2	0.67
AJAX II	6	2	0	4	5	13	4	0.67
ATLETICO	6	1	0	5	3	7	2	0.33
TRANSVAAL II	7	1	0	6	7	26	2	0.29

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 25 Augustus 1935.

A. Asiento—Trappers	- - -	Asiento niet opgekomen.
B. Jong-Holland—Hercules	1—1	Na penalty's gewonnen door J. H.
C. R.C.C.—Ajax	3—0	
D. M.S.V.—Transvaal	1—0	
E. Bismarck—Volharding	0—0	Na penalty's gewonnen door Bismarck.
F. Trappers—H.V.V.	1—1	Na penalty's gewonnen door Trappers.
G. Jong-Holland—R.C.C.	0—1	
H. M.S.V.—Bismarck	0—2	
I. Trappers—R.C.C.	1—1	Na penalty's gewonnen door R.C.C.

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zaterdag, 31 Augustus 1935.

Eindwedstrijd om de Wilhelmina Beker.

Terrein MUNDO-NOBO:

BISMARCK—R.C.C. 4.15 uur n.m. precies.

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag, 1 September 1935.

Terrein MUNDO-NOBO.

B.	Transvaal II—Atletico	3.15
A.	M.S.V.—H.V.V.	4.30

DE HOOP.

Ajax—Trappers	4.30

SCHERPENHEUVEL.

Scherpenh.—Hercules II	4.30

IN- EN AFSCHRIJVING

Werkende Leden van 19 t/m 26 Augustus 1935.

INGESCHREVEN:

„Ajax" E. Vidal, Charoweg No. 239	per 23-8-'35
„Ajax" A. Alvares Chichi No. 22,	per 23-8-'35
„R.C.C." R. O. Vincent, Newport,	per 22-8-'35

De elftalopgaven voor de maand September moeten uiterlijk 2 September in het bezit zijn van den COMPETITIELEIDER, Rembrandtstraat 40.

Het Bestuur.

VOETBALSPORT IN NEDERLAND.

Tournooi om de „Zilveren bal":

H.D.V.S.—O.D.S.	1—3	Excelsior—V.O.C.	3—0
Xerxes—D.F.C.	2—2	Sparta—H.V.V.	2—1

(Uit de Cur. Volkskrant.)

PROGRAMMA

der feestelijkheden ter gelegenheid van de verjaardag van

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina

Op 31 Augustus 1935.

7.— v.m. REVEILLE.

7.15v.m. AUBADE van schoolkinderen met muziek onder leiding van den heer J. P. Boskaljon in het Fort Amsterdam.
Daarna BLOEMENHULDE aan het standbeeld van Hare Majesteit in het Wilhelminapark.

8.30 v.m. PARADE op het Wilhelminaplein. Daarna militaire mars door de stad.

9.— v.m. KERKDIENST in de Protestantse kerk.

10.30 v.m. OPENBAAR GEHOOR bij Z.E. den Gouverneur.

9—12 v.m. a) DEMONSTRATIE VAN PADVINDERS op het Damplein;
b) BEHENDIGHEIDSWEDSTRIJDEN op het Damplein;
1. Voor automobielen;
2. Voor motorfietsen;
3. Voor fietsen.
Voor de onder 1, 2 en 3 genoemde nummers zijn luxe artikelen als prijzen (1e, 2e en 3e) beschikbaar gesteld.

4.15 n.m. VOETBALWEDSTRIJD om de Wilhelminabeker in Jubileum-Sport park op Mundo Nobo.

7.30 n.m. BIOSCOOPVOORSTELLING op het Brionplein.
Muziek van Sta. Cecilia en Scherpenheuvel op Brionplein en Gouvernementsplein.

9.—10 n m.GROOTS,SCHITTEREND VUURWERK op de Rifbrug.

Zondag, 25 Augustus en Zondag, 1 September.

9—12 v.m. SCHIETWEDSTRIJDSTRIJDEN op geweer op de schietbaan op het Rif.

DE FEESTCOMMISSIE.

Radio Programma van Maracaibo op de verjaardag van

KONINGIN WILHELMINA.

Programa que radiará la Estacion „Ecos del Caribe" YV5RMO en Maracaibo, Venezuela, el 31 de Agosto de 1935 a las 12 M. hasta la 1 P.M. hora de Maracaibo, dedicado a Holanda, Curacao, Aruba, Bonaire y Suriname, con motivo del cumpleanos de S.M. La Reina Guillermina.

Locutores en Holandes: Sr. A. M. Ritsema, en Papiamento: Sres. Esteban R. Pietersz y Gaitan D. C. Gomez.

1. Palabras del Sr. Ruperto Vargas Codazzi en nombre de la Estacion YV5RMO.
2. Wilhelmus...... Himno Holandes.
3. Palabras en Holandes, Sr. A. M. Ritsema a nombre de la Colonia de Holanda en esta.
4. Serenata de Schubert, cantada en aleman por la Sta. Elvira Govea, acompanado piano por la Srta. Ada Govea.
5. El Militar Sulbaran en una cancion dedicada a sus amigos en Curaçao.
6. Palabras en papiamento, Sr. Esteban R. Pietersz, a nombre de la Colonia de Curacao en esta.
7. Trasmision del popular canto Holandes „De Zilveren Vloot".
8. Palabras del Sr. De Pool, dedicado a la isla de Curacao.
9. Ciribiribin, Valse, cantada por la Sta. Elvira Govea, piano la Sta. Ada Govea.
10. Doux Reves D'enfance, Canto en frances, por la Sta. Mary A. Suarez, piano, Maestro Sr. Jose Luis Paz.
11. Trasmision de pieezas populares Curazolenas.
12. Trasmision de piezas populares Holandesas.
13. Palabras del Sr. Gaitan D. C. Gomez, en papiamento.
14. El Trio Clasico.
    Serrucho, Don Gaitan D. C. Gomez.
    Violin, Don Valentin Moreno.
    Guitarra, Don Roger Leal.
15. Solo de Piano por la Sta. Margarita de Pool.
16. El Himno Holandes, cantado por la Sta. Mary A. Suarez y los Sres. Gaitan D. C. Gomez y Esteban R. Pieterzs.
17. Marcha de la estacion y despedida.

Abessinië en Genéve.

Toen Abessinië tot de Volkenbond toetrad werd het door Frankrijk, dat n.b. als zijn peter fungeerde, betiteld als: „libre et fière dans ses montagnes", en dit was de waarheid, want het oeroude Ethiopië heeft door de eeuwen heen zijn onafhankelijkheid weten te behouden en sinds duizend jaar was het de e n i g s t e christelijke staat in Afrika, omringd als hij was door heidense en Mahommedaanse stammen. Tot aan de Renaissance bleef Abessinië voor Europa het mysterieuze koninkrijk, waarvan eigenlijk niemand iets afwist, doch in de vijftiende eeuw volbracht een Portugees hoveling de wens van zijn koning door dit vergeten en verloren christelijk koninkrijk opnieuw te gaan ontdekken. Deze Portugees werd minzaam door den Negus Negusti of wel keizer van Ethiopië, ontvangen en 't was aan zijin tact en diplomatieke talenten te danken, dat sindsdien goede betrekkingen werden aangeknoopt door Portugal en Abessinië, vriendschappelijke relaties, die enige eeuwen lang voortduurden.

De dynastie, welke over Abessinië regeert, beweert af te stammen van koning Salomon en de koningin van Sheba. „En toen zij tot Salomon kwam, deelde zij hem alles mede dat haar hart bevangen had en Salomon was zeer onder de indruk en niets bleef aan Salomon verborgen wat hij haar niet vertelde... Daar was geen gemoedsgesteldheid meer in haar..." De Abessinische geschiedschrijvers hebben uit deze laatste zin 't bewijs van haar volkomene vrouwelijke overgave aan koning Salomon geput en de Abessinische kunst heeft deze legende steeds voor haar schoonste uitingen gebezigd.

Uit dit huwelijk is dan de legendarische Menelik de Eerste geboren, de stichter der nationale dynastie van Abessinië.

En het is deze vorst, die bij recht van geboorte aan zijn volk het nationale embleem van de Leeuw van Juda gaf, welke in zijn machtige klauw een scepter houdt gekroond door het kruis. Dit kruis is natuurlijk een anachronisme, maar de Abessinische traditie houdt het evenwel voor bewezen, dat dit zo zijn moet. Dat echter het vorstenhuis van Abessinië van zeer hoge ouderdom is, wordt door alle etnologen zonder onderscheid ten volle erkend. De bevolking van het keizerrijk Abessinië bestaat voor 85—90 pCt. uit Hamieten, d.w.z. behoort tot dat ras van mensen dat bijna geheel Noord en Noord-Oost Afrika bewoont en dat gemakkelijk van alle negervolken te onderscheiden is door het alleszins Europese type van hun gezicht. Dit ras, dat Abessinië veroverde en zich met zijn oerbewoners vermengde omstreeks 5000 jaren voor Christus' geboorte, is dus de tegenwoordige Abessinische bevolking. Deze tak van het Hamietische ras is bekend onder de naam van Cushieten en men vindt heden ten dage dit onvermengde ras in verschillenden stammen Abessiniërs in zijn schoonste vorm nog vertegenwoordigd. Gedurende het tweede millennium voor Christus hebben zij semietische overvallen te verduren gehad, doch het speciale Cushietische rastype is er niet door beïnvloed, ofschoon men daarentegen wel Semietische sporen in hun taal en beschaving aantreft.

In de 16de eeuw kwam de aanval van de Gallas-stammen die van de Zuidzijde van de Golf van Aden kwamen en die er in slaagden een groot gedeelte van Abessinië te veroveren, zij zijn eveneens van Hamietisch ras, doch geen Cushieten. Het overige gedeelte der bevolking bestaat uit negers die de Abessiniërs Shaukalla noemen. De Abessiniërs zijn olijfbrons van kleur, een kleur die zeer verschillend is van het donker koper der Bedoeïnen of het zwart-bruin der Soudanezen, zij zijn meestal groot van gestalte, hebben bruine ogen en bewegen zich zeer gracieus, een gevolg hunner eeuwenlange wijze van vechten. Zij zijn zeer dappere krijgslieden en ofschoon Christenen, houden zij helaas niet altijd de Christelijke deugden zeer hoog. Zij zijn verdraagzaam tegenover andersdenkenden, houden zeer veel van kinderen en zijn bekend om hunne grote gastvrijheid.

Wanneer men nu echter weten wil waarom Frankrijk aan Italië in zijn geschil met Abessinië, de vrije hand mocht laten, heeft men slechts in het Juli-nummer der Engelse „Nineteenth Century" het artikel van Signor Allesandro Lessona den Italiaansen onder-secretaris voor Koloniën te lezen, een opstel, dat over de Italiaanse Kolonisatie van Afrika vanaf de Franse occupatie van Tunis in 1881, tot het Wal Wal gevecht in December 1934 handelt.

Vóór alles begint Signor Lessona met de betekenis van de koloniale overeenkomsten uiteen te zetten, welke in Januari van dit jaar tussen Italië en Frankrijk werd gesloten en dat deze overeenkomst niet alleen grieven, welke Italië in Noord-Afrika tegen Frankrijk had, heeft opgelost, maar tevens de bron en de oorzaak van de tegenwoordige Italiaanse agressieve politiek in Oost-Afrika is, waarvan wij heden ten dage de getuigen zijn. Immers, gedurende de vijftig jaar, welke aan dit Januari-verdrag vooraf gingen, lagen Italië en Frankrijk voortdurend in Afrika met elkander overhoop. Het begon in 1881, toen de Fransen Tunis occupeerden, Tunis, waarheen meer dan dertig jaren lang de Italiaanse emigranten in grote getale waren getrokken, zonder dat Italië er ooit gedacht had het voor zich als een kolonie op te eisen, tot op het ogenblik, dat plotseling Frankrijk Tunis onder Italië's neus wegpikte.. Het is sinds deze gebeurtenis, dat het Italiaanse koloniaal geweten wakker is geworden en het zich rekenschap heeft gegeven, dat de protectoraten van Eritrea en Italiaans Somaliland eigenlijk „de wipplank" dienden te worden om zijn binnendringen in het rijkere binnenland, dat Abessinië heet, te vergemakkelijken. Toen nu in 1915 Engeland en Frankrijk een koloniale expansie aan Italië beloofden zo zij de zaak der gealieerden wilde omhelzen, is is deze toen aangegane belofte door Engeland inderdaad vervuld door aan Italië Jubaland af te staan, maar het erewoord, dat Frankrijk gaf, scheen het tot in 1935 nooit te willen houden. Dit was een der grote grieven van Italië tegen Frankrijk. In 1935 verkreeg echter ten slotte Italië van Frankrijk genoegdoening, welke niet alleen in de rectificatie van zijn grenzen in Libië bestond, maar ook in... wat veel belangrijker was, de stilzwijgende toestemming van Frankrijk voor zijn toekomstige plannen in Abessinië.

„Frans Somaliland, Jubuti in het bijzonder — zo schrijft Signor Lessona — danken hun ontstaan eigenlijk aan de opwerping van een antagonisme tegen de Italiaanse expansie aan de Roode Zee... Het was de weg, waar immers in grote hoeveelheid oorlogsmateriaal en ammunitie aan Italië's vijanden werden verschaft," — en, zo gaat hij verder voort — „wij zijn er zeker van, dat de overeenkomst van Rome (in Januari 1935) eens en voorgoed een einde heeft gemaakt aan dergelijke anti-Italiaanse handelingen en integendeel de aanvang beduidt van een loyal gemeenschappelijk beschavingswerk."

Men begrijpt na het lezen van dit artikel ten volle, dat de kisten met ammunitie, voor Abessinië bestemd, die een paar weken geleden in Jibuti niet werden doorgelaten, een feit, waarover de Keizer van Abessinië zich in een persgesprek met Reuter zo bitterlijk uitliet, een gevolg van dit Januari-verdrag tussen Italië en Frankrijk is.

En nadat Lessona nog de innerlijke toestanden van Abessinië als barbaars en chaotisch beschreven heeft, roept hij ten slotte uit: „Italië kan niet onverschillig blijven tegenover deze poel van anarchie en wanorde, welke zich vlak naast zijn verste bezittingen bevindt en 't is thans vast besloten nooit meer die fouten te begaan, welke het in vroegere tijden zó

Met de K XVIII op reis

verteld door Luit. Leeuwenburg in de Kath. Illustratie.

Het was reeds volslagen donker, toen ten slotte aanstalten gemaakt konden worden om Mauritius te verkennen en onze nachtkwartieren op te zoeken. Nu waren wij reeds lichtelijk verwonderd, dat de Consul erin geslaagd was logies te vinden voor de gehele bemanning van Hr. Ms. K XVIII, want de gidsen, die we daaromtrent geraadpleegd hadden, duidden nu niet bepaald op een uitgebreid hotelbedrijf. Het bleek al onmiddellijk, dat de havenplaats Port-Louis niet in aanmerking kwam, maar dat we onze kwartieren zouden opslaan in Curepipe, dat midden op het eiland is gelegen op 20 mijl afstand van Port-Louis. Curepipe is de eigenlijke hoofdplaats, welke veel gezonder is dan het om de malaria beruchte Port-Louis en waar dan ook vrijwel alle Europeanen wonen. Een mooie autoweg en een kleine spoorweg voor de afvoer van suiker geven verbinding met de havenplaats. De Consul, die er een kennelijk plezier in had dit alles te mogen regelen, had het vervoer voor deze avond keurig georganiseerd en zo gingen wij dan in optocht, twee personenauto's, een autobus en een vrachtauto voor de bagage, het binnenland in.

Inderdaad bleek Curepipe iets te bezitten, dat men gemeenlijk hotel pleegt te noemen. Nu was dit allerminst ingericht om zo maar zonder meer 20 gasten extra op te nemen. De eigenaar had echter wel raad geweten en had dichtbij een landhuisje ingericht als dépendance, met bediening, eigen bar, enz. Alles was eenvoudig maar keurig en in ieder geval ruimer dan op Hr. Ms. K XVIII. Hier vonden dan de korporaals en manschappen onderdak, terwijl de onderofficieren in het hotel in de „stad" terechtkwamen. Voor de officieren was ten slotte 'n pension uitgezocht in een oud landhuis, 4 mijl van Curepipe verwijderd. Dit deed in zijn sfeer veel aan de Indische pasanggrahan denken; eenzelfde grote voorgalerij metdie merkwaardige mengeling van meubilair, welke men in alle oude tropenhuizen aantreft, waar men bij de armzalige verlichting zo heerlijk van de tropenstilte kan genieten. Zelfs het krekelconcert onthrak niet.

De volgende dag gaf ons de gelegenheid om het eiland eens goed op te nemen en het meest merkwaarige van alles was wel de eigenaardige bergformatie; alle bergtoppen eindigen in een scherpe spits met een knobbel er bovenop. De hoogste van deze toppen is genoemd naar een ouden Hollandsen scheepskapitein, Pieter Both, uit de tijd van de Oost-Indische Compagnie, toen Mauritius nog een Nederlandse bezitting was. Het verhaal gaat, dat deze kapitein in het zicht van het eiland gestorven is en op het eiland begraven is geworden. Er is uit die tijd niet veel meer overgebleven dan de ruïnes van het Gouverneurshuis en het kerkhof. Daarna vindt men nog een enkele Hollandse naam en veel herten en wilde varkens, die destijds door de Hollanders geïmporteerd zijn. Het is eigenlijk verwonderlijk, dat de Hollanders indertijd dit eiland verlaten hebben, omdat het zo slecht te bewonen was. Zij waren toch werkelijk niet voor een kleintje vervaard om nieuwe gebieden te ontginnen en als men dan nu ziet wat er uit Mauritius geworden is, dan moet men wel tot de slotsom komen, dat indertijd een vergissing is begaan. Met zijn uitgestrekte suikerrietvelden doet Mauritius nu veel aan Java denken, terwijl ook het klimaat in veel opzichten hetzelfde is. Dezelfde lauwe warmte aan de kust, gepaard aan de grote vochtigheid ten gevolge van de enorme regenval.

Na de Hollanders is het eiland lang bezet geweest door Frankrijk, dat er voorgoed zijn stempel op gedrukt heeft. Ofschoon er officieel twee talen zijn, is voor het overgrote deel van de bevolking, het Frans nog steeds de voertaal. Zelfs de gekleurde bevolking, welke uit een gecompliceerd mengelmoesje bestaat, spreekt Frans en het is iedere keer weer een verrassing zo'n bruine broeder met een perfect Frans accent te horen spreken. De blanke bevolking bestaat voor het grootste deel uit nakomelingen van de Franse families, die daar, na de verovering door de Engelsen in de Napoleontische tijd, zijn blijven wonen. Voor de rest zijn het hoofdzakelijk Engelsen, handelsmensen dan wel gouvernementsambtenaren, Daarna komt een groep Creolen, als halfbloeden voortgekomen uit de menging van Fransen en kleurlingen.

Deze groep is vrij groot. Voor het werk op de suikerplantages heeft men al lang geleden Brits-Indiërs geïmporteerd, die nu het grootste deel der bevolking vormen. Verder vindt men er het Maleiertype, dat men overal langs de Oostkust van Afrika aantreft, een enkele neger en natuurlijk ook Chinezen. Dit eiland, dat door zijn zeer slechte verbindingen met de buitenwereld vrijwel geïsoleerd was, is door de Kon. Paketvaart Mij. opnieuw ontdekt geworden en opgenomen in een scheepsroute, die de Oostkust van Afrika tot Durban en de eilandengroep voor deze kust bestrijkt. Deze maandelijkse verbindingen is een groot succes gebleken, dat zeker voor een groot gedeelte te danken is aan de uitstekende service, die de K.P.M. biedt. Dank zij de gastvrijheid van den gezagvoerder mochten we dit in de vorm van een rijsttafel met koud bier aan den lijve ondervinden. Behalve de grotere regelmatigheid hebben de bewoners van Mauritius nu, dank zij de verbinding met Batavia en de K.L.M., ook een veel snellere verbinding met Europa verkregen.

Natuurlijk had Hr. Ms. K XVIII te Mauritius, waar men nog nooit een onderzeeboot gezien had, veel bekijks en de handige bootsgasten van de roeibootjes, die men daar in grote getale heeft, hebben daar goede zaken gemaakt door passagiers rond de onderzeeboot te roeien, met of zonder maanlicht naar verkiezing. De gehele blanke bevolking van Mauritius had zich blijkbaar al lang van te voren gespitst op ons bezoek; voor hen was dat natuurlijk iets buitengewoons en een welkome afwisseling van het eentonige eilandenleven. Iedere mogelijke ontspanning hadden zij gearrangeerd, teneinde in zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk te kunnen verwerken. Zo had o.a. de vertegenwoordiger van Philips de buitengewone attentie iedereen uit te nodigen, teneinde bij hem thuis de speciale uitzending van de Phohi te komen beluisteren. In plaats van daartoe terug te moeten naar Port- Louis konden wij nu allen rustig in het mooie huis van onzen gastheer naar de stemmen in Nederland luisteren. En het was zeker een ontroerend ogenblik, toen daar deze stemmen gaaf en duidelijk, zij het dan ook wat vervormd, overkwamen. Het enige wat er mankeerde was wel, dat er niet onmiddellijk op geantwoord kon worden. Aan boord had de wachtdivisie ook de Phohi aan de luidspreker gehad, zodat het geheel een groot succes genoemd mag worden.

In Port-Louis werd ook de batterij weer eens bijgevuld, waardoor de hele boot weer overhoop kwam te liggen, hetgeen dit keer, behalve voor de wachtdivisie speciaal, ook voor de bezoekers erg hinderlijk bleek te zijn. Een oudere dame was tenminste kennelijk beledigd, dat we haar geen betere accomodatie konden aanbieden om de onderzeeboot te bezichtigen. Wanneer zij 's morgens gekomen was, had zij waarschijnlijk een ander idee gekregen, want daar de distilleerderij in Port-Louis er niet op ingericht was zoveel gedistilleerd water tegelijk te verzenden, had men zich beholpen met het water in een soort champagneflessen te vervoeren. Ook het brandstofladen verliep in een prachtig inlanderstempo; de brandstof was namelijk opgeslagen in vaten en moest met behulp van een klein handpompje binnenboord gepompt worden. En wat is voor een inlander heerlijker dan zo'n hele dag een pompzwengel heen en weer te bewegen, waarbij je zo fijn kan slapen en toch werken.

Ten slotte kwam er dan toch zoveel aan boord, dat we met vertrouwen de oversteek van de Indische Oceaan konden wagen.

Daar gingen we dan weer twintig dagen wachtjes draaien. We wisten al wat ons althans de eerste dagen te wachten stond en zodra we dan ook de hoek van 't eiland omkwamen, kregen wij de Zuid-Oostpassaat recht op de kop. Teneinde zo spoedig mogelijk in de gordel van wisselvallige winden te komen werd eerst om de Zuid gestuurd en na een paar dagen hadden we dan ook een mooie, gladde zee. De weerberichten, die zo nu en dan binnenkwamen van schepen die meer Zuidelijk lagen dan wij, en de soms tot op onze breedte doorzettende deining bewezen wel, dat de veertigste breedtegraad nog niets van zijn beruchtheid had verloren. In het algemeen mochten wij niet klagen, maar toch kregen we enige dagen voor Freemantle een ééndagsstormpje, waarbij wij 's nachts eenmaal zo'n slingering maakten, dat vrijwel iedereen aan bakboord uit zijn kooi werd gesmeten en het werkelijk een wonder mocht heten, dat niemand er met erger dan builen en schrammen afkwam. Dat er een man met zijn hoofd door een paneel van een kast heenvloog is ten slotte iets wat als zeeschade afgeschreven kan worden.

Zo langzamerhand was de temperatuur omlaag gelopen en ongemerkt waren wij weer op onze Europese vaarplunje overgegaan. Deze begon al sterk sporen van verval te vertonen en werd bij de meesten al met zeilgaren bij elkaar gehouden om de levensduur nog zodanig te rekken, dat de pakjes in de loop van het volgend traject buitenboord gezet konden worden.

Beginsel Programma v.d. Katholieke Actie in Curaçao.

HOOFDSTUK III.

Het Burgerlijk Leven.

§ 1. De Staat is een zedelijk lichaam, opgebouwd uit individuen, die elk voor zich een eigen zelfstandigheid bezitten. Die individuen vormen inzoverre een geheel, als een gemeenschappelijk staatkundig doel hen bindt, dat zij in overeenstemming met hun redelijke natuur, met gelijkgerichte en verenigde krachten nastreven.

Hieruit volgt dat de Staat niets anders kan hebben dan menselijke rechten en menselijke plichten, zij het ook dat deze verder reiken en meer omvatten dan de rechten en de plichten van den enkeling. De Staat is dus onderworpen aan dezelfde zedewet en moest zich schikken naar dezelfde eisen der rechtvaardigheid als de individuen.

§ 2. Het gezag van de Staat heeft tot taak het algemeen welzijn zijner burgers te behartigen.

§ 3. De rechtmatigheid van het Staatsgezag is niet gebonden aan een bepaalde regeringsvorm.

§ 4. De burger is verplicht om volgens zijn geweten de politieke rechten, welke hem zijn toebedeeld uit te oefenen.

§ 5. Buiten de wettelijke weg om mag niemand iets ondernemen om de gevestigde regeringsvorm omver te werpen.

§ 6. Gewapende macht is voor de overheid onmisbaar om haar taak naar behoren te kunnen vervullen. Het gebruik maken van die macht moet echter steeds ondergeschikt blijven aan de maatschappelijke doeleinden, zoals die door de rede worden vastgesteld.

§ 7. De Staat is krachtens zijn aard een duurzame instelling. Daaruit volgt dat de verdragen welke de Staat sluit en de geldelijke of andere verplichtingen welke hij aangaat, hem blijven binden, ook dan nog wanneer een wijziging optreedt, hetzij in de hem vertegenwoordigende personen, hetzij in de regeringsvorm.

§ 8. De eerbiediging van ieders rechten bevordert de verzekering van aller belangen. Het is derhalve noodwendig, dat het gezag bij machte is misbruiken te voorkomen, weerspannigen te dwingen en misdadigers te straffen.

§ 9. Het Staatsgezag moet er zich op toeleggen de stoffelijke, de zedelijke en geestelijke vooruitgang van alle leden der gemeenschap te bevorderen.

§ 10. Daar waar het particulier initiatief te kortschiet, is de Staat geroepen het aan te wakkeren, te steunen, te regelen, zo nodig aan te vullen, wat er aan ontbreekt, of het desnoods geheel te vervangen.

§ 11. Een wet is een redelijk voorschrift uitgaande van het wettig gezag, ten dienste van het algemeen welzijn. Verliest een wet haar redelijkheid, dan verliest zij tevens haar recht van bestaan en daardoor haar verplichtend karakter. Een wet, door het wettig gezag afgekondigd, moet evenwel worden aanvaard, zolang het overtuigend bewijs van het tegendeel niet is geleverd.

§ 12. De wet moet de vrijheid van den persoon beschermen niet alleen tegen elke schennis van buiten af, maar ook tegen haar eigen buitensporigheden. Daarom mag men van de wet vragen, dat zij grenzen stelle aan het gebruik der menselijke vrijheid en de uitoefening van 's mensen rechten regelen. Want het is van groot belang scherp te onderscheiden tussen **gebruik** en **misbruik** der vrijheid.

§ 13. Rechtvaardige en rechtvaardig toegepaste belasting-wetten verplichten in geweten.

---

duur hebben gekost en tot op heden aan het Italiaanse vaderland zo ontzettend veel kwaad berokkend hebben."

En wij, eenvoudigen van geest; die nog steeds hopen op een oplossing in de schoot van de Volkenbond! Wanneer men zulk een artikel van een verantwoordelijke hoog-koloniale Italiaanse persoonlijkheid leest, begrijpt men eerst ten volle, dat een gewapend conflict tussen Italië en Abessinië een onvermijdelijkheid is en dat... Frankrijk er zich niet mede bemoeien zal, omdat... dit van te voren buiten Genève's Volkenbond in Januari j.l. met Italië was overeengekomen.

Zal thans de Engelse diplomatie nog het oorlogsheil in de schoot van de Volkenbond weten te voorkomen? Sir Herbert Samuel, Engelands minister van Buitenlandse Zaken zeide onlangs sprekende in Callington: „De wereld verwacht van de Volkenbond een daad, doch zo ieder lid van de Volkenbond wacht op wat de andere zal doen en geen hunner aanpakt, zo zal Genève niet meer een bond van „collective security" zijn, doch daarentegen slechts een bond van „collective futility" worden.

We zullen in de komende week in de vergadering van de Volkenbond zien, of deze woorden een profetie geweest zijn.

De kulturkamf tragische werkelijkheid.

Dit woord is uit de nota, die het Vaticaan medio Juli aan de Duitse regering heeft overhandigd.

d.d. 3 Augustus werd deze nota gepubliceerd in het Pauselijk blad de „Osservatore Romano" en dit artikel is ook op de Duitse kansels voorgelezen.

Naar aanleiding van deze uitspraak van Rome publiceert de Tijd een zeer lezenswaardig artikel, wat we hier overnemen.

In 1873 stelde de beroemde Duitse professor Virchow een verkiezingsprogram op voor de „Fortschrittepartei". In dit program karakteriseerde de professor de strijd tussen Kerk en Staat als „Kulturkampf". De vervolgde Katholieken namen deze benaming over en noemden spottend en ironisch hen „Kulturkämpfer", die het meest en het felst op de voorgrond traden bij het „verdedigen der rechten van de staat tegenover de aanmatigingen der Kerk." Historisch is de „Kulturkampf" geworden het tijdvak der onderdrukking der Katholieke Kerk in Pruisen vooral, maar ook in het gehele overige Duitsland in de jaren 1871-1887, toen hij, die deze strijd ontketende, de eerste kanselier van het **Duitse Rijk, de** ijzeren Herr von Bismarck, toegeven moest, dat hij op graniet had gebeten en naar Canossa moest gaan. Doel van de hele strijd was geweest de verlaging der Katholieke Kerk tot een nationale kerk, die losgemaakt zou zijn van den Paus van Rome en onvoorwaardelijk aan de staat zou zijn onderworpen. Aanleiding tot de strijd waren geweest de ontevredenheid van liberaal-protestantse kringen over de groei der Kerk in Pruisen, de woelingen der oud-Katholieken en momenten van partijpolitieke aard tegelijk met Pruisische vooringenomenheid en overdreven machtsgevoel van de kant van Bismarck. In de Rijksdag en de landsparlementen weerden zich de Katholieken dapper onder opperleiding van den groten Katholieken leider Windthorst. Zij konden echter niet verhinderen, dat hele reeksen van anti-kerkelijke wetten werden aangenomen, die zich richtten tegen de invloed der kerk in de school, tegen het godsdienstonderwijs, tegen de opleiding der geestelijken, tegen de jurisdictie der Kerk en tegen de administratie der tijdelijke goederen door de Kerk zelve, tegen het kerkelijk huwelijk, tegen de kloosters en kloosterorden, vooral tegen de Jesuïten, die werden uitgedreven. Dit waren de beruchte Meiwetten van 1871-1874. De grondwetsartikelen, die de vrijheid der Kerk waarborgden, werden veranderd en beperkt en tenslotte in 1875 opgeheven. Daar bisschoppen en priesters zich in geweten verzetten tegen de knechting der Kerk en weigerden, zich aan deze wetten te onderwerpen, werden zij eerst beboet, dan in de gevangenis geworpen en tenslotte verbannen (verbanningswet van 1874). Alle geestelijken die trouw waren aan Kerk en Paus werden van hun staatsinkomsten beroofd (broodkorfwet van 1875). Aartsbisschoppen en bisschoppen werden gevangen genomen en door het Staatsgerechtshof voor kerkelijke aangelegenheden voor afgezet verklaard. Voor toekomstige bisschoppen werd een eedsformule ontworpen, welke volkomen onaannemelijk was. De gevolgen voor de Kerk waren verschrikkelijk: bisdommen waren zonder leiding, parochies hadden geen priesters meer, seminaries werden gesloten, kloosters en ordehuizen waren verlaten, het godsdienstonderricht was opgeheven, de gelovigen verkeerden in 'n aanhoudend gewetensconflict, maar ook de autoriteit van de staat leed enorme schade. Zonder ophouden werd het rechtsgevoel, werd de mentaliteit van het Katholieke volk zo zwaar als maar mogelijk was geschonden door smaad en bespotting in parlementen en pers, door processen tegen de Katholieke pers en masse, huiszoekingen, jacht op tot verbanning veroordeelde priesters, schending van het verenigingsrecht en de vrijheid bij verkiezingen. Het Katholieke volk bleef bij dit alles voorbeeldeloos rustig.

Deze houding, het berid zijn tot alle offers van de zijde der geestelijken, de eenheid van het episcopaat deden echter de Kerk onoverwinnelijk zijn. Daarbij kwam de sterke verdediging der rechten der Kerk door de fracties van het Centrum in de Rijksdag en in de Landdagen. Onsterfelijke verdiensten verwierven zich Windthorst, Mallinckroth, Schorlemer en Mgr. v. Ketteler, de onverschrokken Bisschop van Mainz. De organisaties der Katholieken leerden zich organiseren in straffe partijdiscipline, bij elke verkiezing werd het getal van hun vertegenwoordigers groter. Na 1876 begon Bismarck te zien, dat de strijd een mislukking was en voor de staat zelf uiterst bedenkelijke kanten had.

In 1878 besteeg de grote Paus van de 19e eeuw, die het devies voerde „Lumen in coelo", Leo XIII, de troon van St. Petrus. Hij trad verzoenend op, vol wijze christelijke tegemoetkoming. Conferenties werden belegd. In 1880 kwam reeds de eerste „vredeswet" af. In de bisdommen werden ordelijke toestanden geschapen. Talrijke nieuwe bisschoppen werden benoemd, verbannen bisschoppen mochten, op twee uitzonderingen na, terugkeren. In 1887 was er vrede over de hele linie, ofschoon nog veel voor de Katholieken te wensen overbleef. De morele overwinning was aan de Kerk, wier levenskracht alle stormen had doorstaan. De schade, die de staat had geleden, was véél groter, vooral in haar gevolgen.

Sedertdien is Bismarck eenzaam gestorven, afgezet door een lid van het Huis Hohenzollern, dat hij op de Keizerstroon had verheven, sedert dien is zijn schepping, het Duitse Keizerrijk, samengesteld uit een twintigtal dynastiën, van de aardbodem weggevaagd, sedert dien... men zou kolommen lang zo voort kunnen gaan. Maar dat hoeft niet. Voor iedereen is het duidelijk, moét het duidelijk zijn, dat het verloop van de Kulturkampf een historische les is geweest van een schier bovennnatuurlijke klaarheid. En ziet, nauwelijks een halve eeuw is verlopen, of daar ontstaat een Derde Rijk en in dat Rijk regeren wel geen Bismarck's, maar lieden, die méér macht in hun handen hebben verzameld dan de ijzeren kanselier ooit heeft gehad, vrij als zij zijn van de remmende invloed van een partijloos staatsopperhoofd. En deze leiders vergeten in hun mateloos overdreven machtsgevoel, dat tot verwatenheid stijgt, na een paar jaar regeringsmacht, reeds de zonneklare les der historie en storten zich in een strijd, die — heel de geschiedenis der Christelijkheid leert het — móét uitlopen in een nieuwe gang naar Canossa. Geen Goebels, geen Frick, geen Rosenberg, geen Goering zal de Steenrots kunnen overwinnen.

Wat bestaan die dwergen tegen het eeuwige Rome! De strijd is begonnen. Het Pauselijke orgaan, de Osservatore Romano, heeft het sober en lapidair vastgesteld: „de Kulturkampf is tragische werkelijkheid geworden." En de Goebbelsen en Fricks hebben meteen hun machteloos zwaard aangegoerd. Onze lezers hebben de laatste weken in onze kolommen hun oorlogsverklaringen kunnen lezen. Zoals altijd de bestrijders der Kerk hebben gedaan, stellen zij zich aan, of zij zelf de enige verdedigers van het positieve Christendom zijn. Huichelachtig verklaren zij, dat zij absoluut geen Kulturkampf willen. Zij willen alleen het zuivere Christendom redden door de Kerk uit het hele openbare leven te verbannen en haar priesters terug te drijven op de door de staat gecontroleerde preekstoelen. Zij eisen geheel het volk, vooral de jeugd zonder enige beperking voor de staat op. Deze staat duldt geen tegenstaders, die er van „overtuigd kunnen zijn, dat zij in het stof zullen worden vertreden." De enige taak der Kerk is volgens hen God te dienen. Hoe dit gebeuren moet, bepaalt de almachtige staat. Parellellen met de Kulturkampf van Bismarck liggen voor het grijpen. Het verloop van de nieuwe Kulturkampf zal zijn als die van de oude. De Duitse Katholieken gaan zware tijden tegemoet. Zij zullen het nog zwaarder te verantwoorden hebben dan hun vaderen, die zich in het openbaar konden weren in de parlementen en in een pers, die wel vervolgd werd, maar niet gelijkgeschakeld was, die niet gedoemd was te verdwijnen als de Duitse Katholieke pers van nu. Vol medelijden en bereid, waar het kan, tot hulpe, maar vol gerustheid op het eindresultaat staan de Katholieken (en thans ook wel alle positieve Christenen, want het gaat tegen niets minder dan nieuw-heidendom) der gehele wereld achter de Duitse broeders in den gelove. Deze zullen veel, onnoemelijk véél te lijden krijgen. Maar de Frick's, de Goebelsen zullen niet als overwinnaars uit 't strijdperk treden. Eens zullen ze ook moeten tandenknarsen: „Gij hebt overwonnen, Galileër!" En als de herinnering van hun naam zelfs zal zijn vervaagd, zal de Kerk van Christus evenals haar Stichter nog zijn: heden en in alle eeuwigheid. Een fel woord van Schaepman sluite dit historisch en contemporain overzicht af: „God laat Zijn Kerk niet vertrappen door reptiliën."

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 1 — 7 September 1935.

SS.	*Aank.*	*Van*	*Vertr.*	*Naar*
Presidente Gomez	1	Cartagena	1	Hamburg
El Libertador	1	Maracaibo, Aruba	2	Aruba, Maracaibo
Cottica	2	Amsterdam via Suriname & Venezuela	2	N.-York via P. au Prince
Palatia	2	Hamburg	2	Pto. Barrios
Atlas	-	Curaçao	3	Z. Haiti, Z. Domingo
El Libertador	4	Aruba, Maracaibo	4	La Guaira
Amor	4	N.-Y. via Haiti & Venezuela	4	Aruba, Maracaibo
Flandre	4	Cristobal	4	Le Havre, St. Nazaire
Remuera	4	Londen, Southampton	5	Cristobal, New-Zealand.
Caribia	5	Hamburg	5	Pto. Barrios
El Libertador	6	La Guaira	6	Aruba, Maracaibo
Medea	6	Maracaibo	6	New-York via P. Cabello
Tamaroa	6	New-Zealand, Cristobal	7	Southampton, Londen
Rotterdam	7	New-York	7	Cristobal, New-York
Boskoop	7	Costa del Pacifico	7	L'pool, R'dam, A'dam
Merchant	7	Liverpool	8	Cristobal

Maria Montessori.

Een internationaal bekende figuur zal op 31 Augustus a.s. de 65-jarige leeftijd bereiken. Het is Dr. Maria Montessori, de vermaarde paedagoge en oprichtster van de naar haar genoemde scholen. Haar werk is bij ons niet onbekend, door het enkele feit al dat er verscheidene scholen in de geest van haar systeem in Nederland bestaan, maar velen weten toch niet meer van haar dan dat zij de paedagoge is, die de kinderen „zelf baas laat spelen." Daarom willen we thans enige levensbijzonderheden van deze merkwaardige vrouw mededelen.

Dr. Maria Montessori werd geboren te Valle d'Ancona in Italië in 1870. Zij studeerde aan de Universiteit te Rome en was de eerste vrouwelijke arts in Italië.

In 1869 werd zij dokter-assistente aan de psychiatrische kliniek der Universiteit te Rome waardoor zij kennis maakte met de methode voor het onderwijs en de opvoeding dier kinderen van Séguin.

De Italiaanse Minister van Onderwijs droeg Dr. Montessori in 1898 op, een cursus te geven over het onderwijs aan zwakzinnige kinderen voor de onderwijzers te Rome.Uit deze cursus ontstond een kweekschool met een school voor zwakzinnige kinderen, waaraan Dr. Montessori tot 1900 geregeld lessen gaf.

Intussen maakte Dr. Montessori studiereizen naar Londen en Parijs, waar zij de arbeid van Séguin's leermeester, Itard, leerde kennen, die zich in het laatst der 18e eeuw enige jaren wijdde aan de opvoeding van een verwilderde jongen, den „Sauvage de l'Aveyron." Het succes van zijn pogingen was gering, maar zij hebben waardevolle aanwijzingen gegeven voor de behandeling van zwakzinnige kinderen.

In 1900 begon Dr. Montessori opnieuw te studeren: philosophie, experimentele psychologie, paedagogische anthropologie; ook bezocht zij Italiaanse lagere scholen en bestudeerde de daar gevolgde methoden.

Dat schonk haar de overtuiging, dat haar leerwijze voor zwakzinnige kinderen, ook geschikt zou zijn voor normale.

In 1907 nam Dr. Montessori te Rome een proef met scholen voor normale kinderen van drie tot zeven jaar. De oefeningen, welke daar en die nu nog in de Voorbereidende Montessorischool worden gedaan, bestaan uit oefeningen voor het praktische leven, zintuig-oefening, schrijven, lezen, rekenen en tekenen. Voor elk dier zintuigen is er bepaald materiaal, waarmede de kinderen na korte lesjes zelfstandig kunnen werken; de contrôle ligt meestal in het leermiddel.

Als fundament der methode geeft Dr. Montessori aan: vrijheid van de leerlingen in hun spontane uitingen. De kinderen zijn vrij zich te bewegen, hun werk te kiezen en daarmee bezig te zijn, zolang zij dit wensen; de opklimming in de leermiddelen geeft de vereiste ontwikkeling.

De Montessori-leidsters worden geoefend in het methodisch waarnemen van kinderen. De opgang, welke Dr. Montessori's werk maakte deed haar besluiten, ook proeven te nemen met materiaal voor het voortgezet (lager) Montessori-onderwijs. Het wordt beschreven in „The Advanced Method II", dat in het Nederlands is vertaald; dit werk is gewijd aan taalonderwijs, lezen, rekenen, vormleer, tekenen, muziek en metriek. De overige vakken worden er niet in behandeld.

In Italië had Dr. Montessori verscheidene internationale cursussen; ook in andere landen is zij een bekende figuur. Haar voordrachten worden gaarne gehoord en druk bezocht. Ook in Nederland hield Dr. Montessori haar voordrachten. Voor 't eerst kwam zij hier in 1910; toen nogmaals in 1914. Gedurende de winter van 1923—1924 gaf zij een cursus te Amsterdam.

In 1917 werd de Nederlandse Montessori Vereniging met het orgaan „Montessori Opvoeding" opgericht. In Nederland zijn zoals men weet verscheidene Montessori-scholen. Verder vindt men deze scholen in bijna alle landen van Europa, in Zuid-Afrika, in Brits-Indië, in Australië en in Noord- en Zuid-Amerika.

Het protestantisme en de H. Maagd.

Pierre Delattre schrijft in l'Action Catholique":

Stilaan voert een beweging sommige millieu's der Evangelische Kerk in Duitsland, trots de tegenwerking van het nieuwe regiem, naar het herstel der Mariaverering. In 1919 reeds zeide de Protestantse schrijver Jungnickel: „De Evangelische Kerk sterft van de koude, wij moeten er een Moeder in terugbrengen, Maria. Dan zal alles er weer warmte krijgen."

Sinds die uitspraak, thans 16 jaar geleden gedaan, is het tijdschrift „Hochkirche", orgaan van de ritualistische beweging in de Evangelische Kerk, keer op keer op dezelfde gedachte teruggekomen.

Een der ijverigste predikanten in deze zin is de Protestantse Pastoor Lotzing uit Göttingen. Enige jaren terug heeft hij een boek gepubliceerd: „Mariënblumen auf fremder Erde", het is een verzameling van protestantse getuigenissen ten gunste der Mariadevotie. Tot over de honderd loopt hun getal.

In 1933 verspreidde zich in Keulen een „Oproep" aan geheel de Evangelische Christenheid" welke openlijk het herstel van de Mariaverering in de Protestantse Kerk terugeist. De schrijver, die liever onbekend wenste te blijven, zegt erin, dat het mensdom graag de moeders van grote mannen eert; hij noemt de moeder van Goethe, de moeder v. de Gracchen, de H. Monica, moeder van St. Augustinus, de H. Helena, moeder van Constantijn, enz.

Ook nog andere vrouwen, zo laat hij uitkomen, hebben haar verdiende ere van de mensen ontvangen; Maria Theresia, koningin Louise van Pruisen, Victoria van Engeland. „Eén alleen, besluit hij, werd uitgezonderd, één enkele bleef vergeten, ongeacht, en dat is de H. Maagd Maria, de Moeder van onzen Heer en Heiland". De oproep merkt op, dat Luther toch in verschillende liederen Maria's heerlijkheden heeft bezongen en dat in de 17de eeuw Brysjolfur Sweinssen, Bisschop van IJsland, nog Mariagezangen componeerde in het Latijn.

Vóór enkele jaren heeft Nederland reeds dezelfde oproep gehoord.. Cor Meerens publiceerde onder de titel: „De voorbidding van Maria", een propagandabrochure, welke een waar pleidooi was voor de Moeder Gods.

Naarmate geloof, zedelijkheid en godsvrucht bij de massa verdwijnen om plaats te maken voor echt heidendom, keert een hele keurbende zich naar Maria, als de Ster, die temidden van de storm haar opnieuw de weg zal wijzen naar de haven. Dergelijke bevindingen geven rijke verwachtingen. Geen apologetiek was ooit zo doeltreffend om de verdoolde zielen tot Christus terug te voeren, als de toevlucht tot Maria, beschouwd als Moeder.

GEMENGD NIEUWS.

EDUARD VII EN HET KATHOLICISME.

Koning Eduard VII.

Onlangs heeft de Engelse schrijver K. E. Wortham een boek uitgegeven over het leven van Eduard VII van Engeland, waarin hij vele bewijzen aanhaalt voor de mening, dat de koning kort vóór zijn dood in het geheim tot de katholieke godsdienst is overgegaan. In ieder geval blijkt uit Worthams boek, dat Eduard VII het Katholicisme vriendelijk gezind was. Een aantal feiten wijzen hierop.

Vooreerst de bedevaart van het koningspaar naar de Notre Dame in Marseille, hetwelk ondernomen werd om de beloften, die de koning gedurende een ziekte op zich genomen had te vervullen.

Vervolgens zijn gedrag bij het afleggen van de eed, die de troonsbestijging voorafging. De eedsformule was op zekere punten zeer anti-katholiek. Tijdens het afleggen van de eed sprak de koning deze plaats uit, maar mompelde iets onverstaansbaars, tengevolge waarvan de ceremoniemeester onderbrak, maar toch niet kon bereiken, dat de koning deze zinsnede herhaalde.

Met Pater Vaughan, een beroemd katholiek kanselredenaar van Londen, was de koning zeer bevriend.

Tijdens zijn bezoek in Mariënbad woonde Eduard VII meerdere malen de H. Mis bij.

Ongeveer veertien dagen vóór zijn dood ondernam hij een bedevaart naar Lourdes.

Het bezoek van den Aartsbisschop van Canterbury, het hoofd van de Anglicaanse Kerk, had de koning tijdens zijn laatste ziekte afgewezen en daarentegen had hij tien minuten vóór zijn dood een onderhoud met Sir Ernest Cassel, die in vriendschappelijke verhouding stond met den katholieken priester P. Cyrelle Forster.

Onmiddellijk vóór zijn dood liet Eduard VII een katholiek priester roepen, die ongeveer 'n uur bij het ziekbed bleef. Men gelooft zeker, dat de koning toen het katholieke geloof aanvaard heeft. De toelating van den Aartsbisschop van Canterbury bij zijn sterfbed geschiedde pas toen de koning het bewustzijn kwijt was.

Koning Eduard VII van Engeland werd geboren in 1841 en is gestorven in 1910.

Satyre en humor.

De O.K.-plaag.

Sinds ongeveer tien jaar zegt men in Amerika inplaats van „Allright" het moderne „O.K."— Wat het eigenlijk betekent of waarvan het is afgeleid, weet men niet zeker. Velen menen, dat het een verkorting is van „all correct", terwijl anderen van mening zijn, dat het van de Indiaanse taal is afgeleid.

Van Amerika uit heeft het „O.K.", zoals bekend is, een zegetocht door heel de wereld gemaakt. De moderne jongeman voelt zich dàn pas „smart" als hij iedere afspraak bekrachtigt met een nonchalant „O.K!" — zelfs is het „O.K!" hier en daar een ware plaag geworden.

Het ergste is het wel in Engeland. Hoezeer men daar het Amerikaanse „slang" ook veroordeelt, in dit opzicht volgt men Amerika slaafs na! Aan de universiteiten hebben de professoren reeds hevige philippica's tegen het „O.K." gehouden. Maar „O.K." is onsterfelijk, is niet klein te krijgen en treedt onder allerlei vormen en verbasteringen weer opnieuw op: soms wordt het geschreven „okey" of „oké", soms vindt men het in de volkstaal als „okey-okey" of okey-dokey", of „okey-dokarino" en zelfs... als ontkenning: nokey! Met natúúrlijk „nokey-dokey" en de rest. Aan deze taalperversie heeft men nu de oorlog verklaard.

Met man en macht trekken de Britse cultuurverzorgers er op los om dit taalmisbruik uit de wereld te helpen. De „okey-mensen zullen het wel „nokey" vinden en het zal wel een moeilijke uitroeiing worden.

Maar de cultuurbeschermers moeten ook iets te doen hebben!

Geld brengt geen geluk.

Drieske Schorum heeft 20 gulden gevonden en huilt daarna vreselijk.

„Maar jongen," troost een buurvrouw, „daarom hoef je toch zeker niet te huilen?"

„Jawel," snikte Frits. „Geef ik 'm mijn vader, dan slaat mijn moeder me, geef ik 'm mijn moeder, dan krijg ik een pak slaag van mijn vader en houd ik 'm zelf, dan rammelen ze me alle twee door elkaar."

Hij kreeg haar niet.

„Denkt u, dat u mijn dochter alles geven kunt, wat ze verlangt?"

„Ja zeker, meneer, want ze verlangt alléén mij, zegt ze!"

Ai!

Moeder: „Versta je me? Je moet onmiddellijk gehoorzamen!"

Brutale Jopie: „U denkt toch niet, dat ik vader ben?"

Slechte brandstof.

„De Indianen in Amerika koken op hete stenen, zeggen ze."

„Nou, dat heeft onze kolenhandelaar ons ook al lang geleerd!"

Douche.

Hij: „Wanneer ik met u dans is het alsof ik op de wolken loop."

Zij: „Vergis u niet! Het zijn mijn voeten!"

Geschiktheid.

„Je komt dus voor de betrekking van nachtwaker. Ben je daar geschikt voor?"

„O ja. Ik wordt bij het minste gerucht wakker."

De enige mogelijkheid.

Een Duits blad schrijft:

In de Wachau, in het Donaudal, wordt door roedewichelaars ijverig naar het Nibelungengoud gezocht, dat volgens de sage dicht bij Pöchlarn in de grond begraven moet liggen.

Tot nu toe echter zonder 't minste succes.

Men zal tenslotte toch moeten aannemen, dat de Nibelungen het goud niet begraven, maar op 'n bank gezet hebben — anders kon het niet zo spoorloos verdwenen zijn.

Zijn stille hoop.

„Mijnheer Meyers, waarom komt u nu weer met dezelfde vragen bij me? Verleden maand heb ik u al gezegd, dat uw overmatig gebruik van alcohol schadelijk voor u is."

„Jawel, dokter, maar ik kwam eens horen, of de medische wetenschap in die tijd soms vorderingen heeft gemaakt."

Zorgen!

„Ik zit zó in de klem met al mijn schulden, dat ik er 's nachts niet van slapen kan!"

„Maar je moet toch slapen, kerel!"

„Ja, ik doe het overdag."

Hoe Pa er zich uit redde.

„Pa, wat is een apotheose?" vraagt Jan.

Vader: „Hm! dat... dat..."

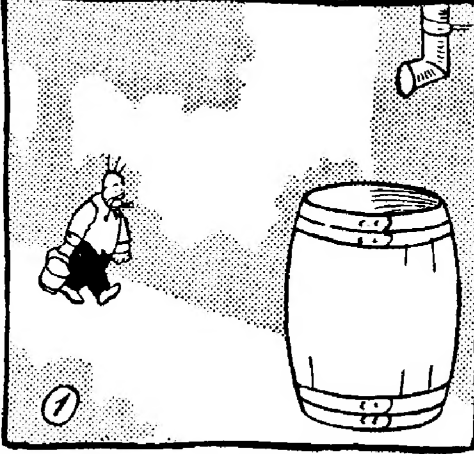
„Pa weet 't ook niet," roept zusje.

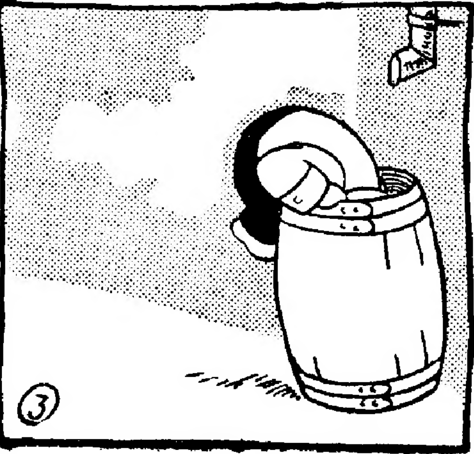
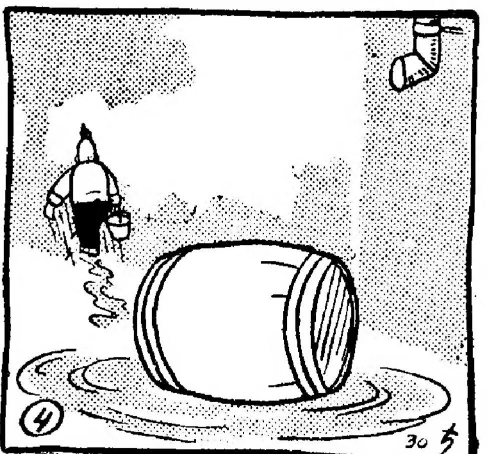
Vader (hevig verontwaardigd): „Brutaal nest, pa weet alles! Jan, dat is een vrouwelijke apotheker."

Zijn voorkeur.

Dokter: „Als het drankje zo lelijk smaakt, moet u maar denken dat het wijn is."

Patiënt: „Zou ik dan niet beter wijn kunnen drinken en denken dat het mijn drankje is?"

Adamson gaat water halen.